

De N.A. stelde vast dat het Thermaal-Instituut een concessie is in de zin van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T. en dat het een plaatselijke dienst is.

Zij meende dat de tweetalige dienstopschriften, die binnen en buiten op het gebouw voorkomen, zoals Zwemkom-Piscine de Natation, Medisch Centrum - Centre Médical e.a., mededelingen zijn voor het publiek en dat de tickets getuigschriften zijn in de zin der S.W.T..

Zij oordeelde dat overeenkomstig de artikelen 11, § 1 en 14, § 1 der S.W.T., de berichten en mededelingen voor het publiek en de getuigschriften in het Nederlands dienden gesteld te worden.

Steunend op haar vroeger advies nr. 56 van 2/7/64 $\frac{1}{2}$ oordeelde zij dat Oostende een toeristisch Centrum is in de zin van artikel 11, § 3 der S.W.T. en dat de meertaligheid der berichten en mededelingen voor toeristen kan ingeroepen worden, meer bepaald voor wat de reclame in "Deze Week aan de Kust" betreft.

De reclame in Brussel-Hoofdstad beschouwde zij als mededelingen voor het publiek in de zin der S.W.T. en op grond van een advies nr. 1980 van 28.9.1967 van de V.C.T. oordeelde zij dat de taal van het gebied, waarvoor de berichten en mededelingen bestemd zijn, bepalend is voor de taal dezer berichten en mededelingen. Tweetaligheid, met voorrang van het Nederlands was hier geboden. Zij verklaarde de klacht gegrond.

- Advies nr. 3980/II/N van 23 maart 1976.

- Plaatselijke diensten
- Concessiehouders
- Getuigschriften
- Betrekkingen met particulieren
- Betrekkingen met andere diensten.
- Berichten en mededelingen voor het publiek.
- Berichten en mededelingen voor de Toeristen.

Klacht tegen het Casino-Kursaal te Oostende en tegen de restaurants Beaulieu en Périgord, wegens:

1. Tweektalige tickets van de vestiaire;
2. Een tweektalige spijskaart voor gastronomische weekends;
3. Tweektalige uitnodiging, die door de directie van "Beaulieu" gezonden werd aan een Oostends Gemeenteraadslid;
4. Tweektalige spijskaarten "Le Périgord";
5. Franstalige briefwisseling met Sabena.

Bij deze klacht werd ook de tweektalige reclame in "Eur Ostend News" en in "Deze week aan de Kust" aangeklaagd en eveneens de tweektalige aanduidingen op de kassa en de toegangsdeuren.

De N.A. stelde vast dat het complex van het Casino-Kursaal een plaatselijke concessie is in de zin van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T., met inbegrip van het restaurant "Le Périgord" en de bar "Beaulieu".

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat de tickets van de vestiaire, als getuigschriften in de zin der S.W.T., overeenkomstig artikel 14, § 1, in het Nederlands dienden gesteld te worden.

Zij beschouwde de tweektalige uitnodiging aan een gemeenteraadslid, gezonden door de directie van "Beaulieu", als een betrekking met een particulier, waarvoor overeenkomstig artikel 12 der S.W.T., het Nederlands diende gebruikt te worden.

De briefwisseling met SABENA diende eveneens, overeenkomstig artikel 10 der S.W.T. in het Nederlands gevoerd te worden.

Zij oordeelde dat de spijskaarten en de gevoerde reclame mededelingen voor toeristen zijn en dat deze overeenkomstig artikel 11, § 3 en haar advies nr. 56 van 27.4.64 ten minste in drie talen dienen gesteld te worden. De namen van de gerechten worden evenwel als eigennamen aangezien.

Zij beschouwde de aanduidingen op de kassa en op de toegangsdeuren als mededelingen voor het publiek, die overeenkomstig artikel 11, § 1 der S.W.T. uitsluitend in het Nederlands dienden gesteld te worden.

- Advies nr. 4109/II/N van 30 maart 1976.

-
- Plaatselijke diensten
 - Concessiehouders
 - Berichten en mededelingen voor het publiek
 - Berichten en mededelingen voor de toeristen.

Klacht tegen het Casino van Middelkerke, wegens het niet-toepassen van de taalwetten (S.W.T.) bij de berichten en mededelingen voor het publiek in "Deze Week aan de Kust".

De Nederlandse Afdeling beschouwde het Casino van Middelkerke als een geconcedeerde plaatselijke dienst in de zin van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T., en oordeelde dat de berichten en mededelingen bedoeld bij de klacht, mededelingen voor de toeristen zijn. Haar vroeger advies nr. 1995 van 27.6.69 betreffende de meertaligheid dezer be-

richten dient derhalve nageleefd te worden. Zij verklaarde klacht gegrond.

- Advies nr. 4166 van 30 maart 1976.

-
- Plaatselijke diensten
 - Concessiehouders
 - Berichten en mededelingen voor het publiek
 - Berichten en mededelingen voor de Toeristen.

Klacht tegen het AQUARAMA te Blankenberge wegens :

1. Tweektalige opschriften op hun postpapier en omslagen;
2. Tweektalige vermeldingen op de toegangspoorten;
3. Het feit dat op een der ramen de vermeldingen : "Aquarama - Fishing Club - Lokaal - Local" prijken;
4. Tweektalige teksten op de treintjes Casino-Aquarama;
5. Tweektalige prijslijsten;
6. Tweektalige vermeldingen in de hal;
7. Tweektalige vermeldingen aan de kassa.

De Nederlandse Afdeling stelde vast dat het Aquarama een plaatselijke concessie is in de zin van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat overeenkomstig de artikelen 11, § 1 en 12 der S.W.T. de berichten en mededelingen voor het publiek in het Nederlands dienen gesteld te worden en de betrekkingen met particulieren in het Nederlands dienen te geschieden. Zij beschouwde de bij de klacht bedoelde vermeldingen (toegangspoorten, ramen, treintjes, hal, kassa) als mededelingen voor het publiek en de prijslijsten als mededeling voor toeristen. Op grond van haar adviezen nr. 62 van 2.7.64 en 1995 van 26.6.67 oordeelde zij dat de meertaligheid in de zin van artikel 11, § 3 der S.W.T. bij de

berichten voor toeristen dient geëerbiedigd te worden.

- Advies nr. 4162/II/N van 15 april 1976.

-
- Plaatselijke diensten
 - Verenigingen die een taak vervullen die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat
 - Mededelingen voor de Toeristen.

Klacht tegen het College van Burgemeester en Schepenen van Koksijde wegens het feit dat in het tijdschrift "Deze Week aan de Kust" :

1. De uitleg over de praalstoet slechts gedeeltelijk viertalig was gesteld;
2. Er tweetalige mededelingen werden gepubliceerd.

De Nederlandse Afdeling stelde vast dat niet het gemeentebestuur maar wel de plaatselijke vereniging voor vreemdelingen verkeer de toeristische publiciteit verzorgt.

Steunend op haar vroeger advies nr. 1301 van 1 februari 1966 oordeelde de Nederlandse Afdeling dat de plaatselijke verenigingen voor vreemdelingenverkeer (V.V.V.) een taak vervullen die de grenzen van een privaat bedrijf te buiten gaat en dat zij derhalve plaatselijke diensten zijn in de zin van artikel 1, § 1 2e der S.W.T.

De Nederlandse Afdeling meende dat de uitleg over de praalstoet en de mededelingen in het tijdschrift "Deze Week aan de Kust" berichten en mededelingen voor toeristen zijn in de zin van artikel 11, § 3 der S.W.T. en dat op grond van haar vroegere adviezen 1595 van 25.4.66 en 63/B van 26.6.67 de meertaligheid in de zin van artikel 11, § 3 dient geëerbiedigd te worden.

- Plaatselijke diensten
- Mededelingen, voor het publiek.

Klacht tegen de N.M.B.S. wegens het feit dat de dienstregelingen voor treinen en autobussen in de stations (namelijk : Antwerpen-Centraal) van het Nederlandse taalgebied, in het Nederlands en het Frans gesteld zijn.

De Nederlandse Afdeling stelde vast dat het station "Antwerpen-Centraal" een plaatselijke dienst is in de zin der S.W.T.

De bij de klacht bedoelde dienstregelingen waren fotocopieën van de officiële reisgids. Deze reisgids wordt opgesteld door de centrale administratie van de N.M.B.S.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat overeenkomstig artikel 40, 1e lid der S.W.T. de centrale- en uitvoeringsdiensten de berichten en mededelingen, die zij door bemiddeling van de plaatselijke stations tot het publiek richten, onderworpen zijn aan de taalregeling die ter zake aan de genoemde diensten bij de S.W.T. wordt opgelegd. De Nederlandse Afdeling verklaarde de klacht gegrond.

- Advies nr. 4130/II/N van 11 mei 1976.

- Plaatselijke diensten
- Verklaringen en getuigschriften.

Vraag om advies van de Minister van Binnenlandse Zaken i.v.m. Franstalige gedrukte formulieren, die particulieren betreffen en die voorgelegd worden aan het gemeentebestuur van Knokke-Heist, ter aanvulling, ter bevestiging van gegevens of om voorzien te worden van een gemeentezegel.

De Nederlandse Afdeling meent dat het gebruik van voorgedrukte formulieren niets verandert aan het feit dat het hier gaat om een door het gemeentebestuur af te leggen verklaring of af te leveren document.

De Nederlandse Afdeling stelt vast dat de gemeente Knokke-Heist een plaatselijke dienst is in de zin der S.W.T. en dat zulke dienst voor zijn verklaringen en getuigschriften gebruik moet maken van de taal van het gebied waar hij gevestigd is en dat die taal voor Knokke-Heist het Nederlands is.

Zij oordeelde dat de gemeenteoverheid van Knokke-Heist derhalve geen gebruik kan maken van voorafgedrukte formulieren die niet gesteld zijn in het Nederlands en dat zij derhalve voor de gevraagde verklaring een afzonderlijk document in het Nederlands zal dienen op te stellen dat gevoegd zal worden bij het anderstalige formulier.

Overigens kan van de gemeentedienssten van Knokke-Heist de kennis van een andere taal dan het Nederlands niet geëist worden. Wanneer zij stukken ontvangen die voor de afhandeling van een zaak noodzakelijk zijn en in een andere landstaal dan het Nederlands gesteld zijn, zij op grond van artikel 13 der S.W.T. zich kunnen wenden tot de Gouverneur van West-Vlaanderen, indien zij zulks noodzakelijk achten, ten einde er een vertaling van te bekomen.

Iedere belanghebbende particulier die er de noodzaak van aantoonde, kan eveneens een vertaling van het door de gemeente afgeleverd stuk bekomen, onder de in artikel 13 van de S.W.T. bepaalde voorwaarden.

De Nederlandse Afdeling meent verder dat de draagwijdte van artikel 13 o.m. bepaald werd door het arrest van de R.v.S. nr. 11.964 dd. 20.9.1966, waarin gesteld wordt dat dergelijke vertalingen door particulieren slechts kunnen gevraagd worden, wanneer het gaat om akten waarvan gebruik moet worden gemaakt tegenover derden, die geacht moeten worden de taal van de akte niet te

De Nederlandse Afdeling oordeelt dat de particulieren woonachtig in het gebied van een eentalige gemeente, de goede werking van de plaatselijke diensten niet mogen verstoren en dat deze diensten alleen de taal van het gebied moeten kennen en alleen die taal mogen gebruiken voor het stellen van alle handelingen waartoe zij ambts-halve verplicht zijn.

Overigens op grond van haar advies 510 van 10. juli 1964 is het aan het gemeentebestuur van Knokke enkel toegelaten inlichtingen in een andere taal dan het Nederlands te verstrekken aan personen, op voorwaarde dat dezen erom hebben verzocht, buiten het Nederlandse taalgebied gedomicilieerd zijn en het antwoord aan hun verblijfplaats, buiten het Nederlandse taalgebied wordt geadresseerd.

Tenslotte oordeelt de Nederlandse Afdeling dat de verklaringen (aanvullingen, de bevestiging van gegevens) afgeleverd door de gemeente Knokke-Heist, overeenkomstig artikel 14, § 1 der S.W.T. in het Nederlands dienen gesteld te worden.

Iedere belanghebbende die er de noodzaak van aantoonst, kan de vertaling ervan bekomen onder de in artikel 13, § 1 bepaalde voorwaarden. Voor de Franstalige officiële documenten, die de gemeente Knokke-Heist ontvangt en ambtshalve dient te behandelen, kan door de gemeente een vertaling gevraagd worden aan de Gouverneur van de provincie West-Vlaanderen.

- Advies nr. 4225/II/N van 11 mei 1976.

-
- Plaatselijke diensten
 - Berichten en mededelingen voor de toeristen.

Brief betreffende het voornemen van het gemeentebestuur van Gent om brochures bestemd voor de toeristen, afzonderlijk in het Nederlands, het Frans, het Duits en het Engels in omloop te brengen.

In een vroeger advies nr. 64 van 15 december 1964 oordeelde de Nederlandse Afdeling dat : "de stad Gent artikel 11, § 3 van de wet van 2 augustus 1963 thans van de S.W.T. niet kan inroepen".

In haar vergaderingen van 13 januari en 23 maart 1976 ging de Nederlandse afdeling akkoord met een betere meertalige informatie voor de gelegenheidstoeristen in de zin van artikel 11, § 3 der S.W.T.

Nochtans meende zij dat de simultane uitgave van belangrijke brochures in vier talen zware uitgaven meebracht terwijl het beoogde doel even goed kan bereikt worden door het verspreiden van afzonderlijke brochures in de taal van de bezoekers. Daar deze handelwijze niet van die aard is inbreuk te plegen op het Nederlands karakter van de stad Gent, op voorwaarde dat de anderstalige brochures vermelden dat het om een vertaling uit het Nederlands gaat, verleende zij haar goedkeuring aan voormeld voornemen.

- Advies nr. 4171/II/N van 4 juni 1976.

-
- Plaatselijke diensten
 - Berichten en mededelingen voor het publiek.

Klacht tegen het gemeentebestuur van Zottegem, wegens het verspreiden van kalenders met tweetalige vermeldingen door de gemeente in alle gemeente- en Vrije scholen en in de diensten van de C.O.O.

De Nederlandse Afdeling oordeelt dat overeenkomstig artikel 11, § 1, de plaatselijke diensten uit het Nederlands taalgebied de berichten en mededelingen voor het publiek in het Nederlands dienen te stellen. Alle vermeldingen op deze kalenders dienden uitsluitend in het Nederlands gesteld te worden.

- Advies nr. 4298/II/N van 8 juni 1976.

- Plaatselijke diensten
- Concessiehouders
- Berichten en mededelingen voor toeristen.

Klacht tegen de de N.V. Exploitatie - Casino - Knokke (E.C.K.), wegens het feit dat deze N.V. een algemene tweetaligheid huldigt en dat zij de programma's, affiches en reclame in het Nederlands en het Frans stelt.

De Nederlandse Afdeling stelt vast dat deze N.V. een concessiehouder van een openbare dienst is in de zin van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T..

Zij oordeelt dat de N.V. E.C.K., als concessiehouder bij het opstellen der programma's, der affiches en bij het voeren van reclame de S.W.T. dient na te leven.

Aangezien de gemeente Knokke een toeristisch centrum is in de zin van artikel 11, § 3 der S.W.T., dienen de berichten en mededelingen die voor toeristen bestemd zijn, in ten minste drie talen gesteld te worden. De Nederlandse Afdeling bestempelt de programma's, de affiches en de reclame als berichten en mededelingen voor toeristen en oordeelt dat de beginselen, vastgelegd in haar vroeger advies nr. 63/B van 27.6.1967 betreffende het invoeren van de meertaligheid van de berichten en mededelingen voor de toeristen, in acht dienen genomen te worden.

- Advies nr. 4160/II/N van 22 juni 1976.

-
- Plaatselijke diensten
 - Formulieren voor het publiek bestemd.

Klacht tegen het gemeentebestuur van Koksijde wegens het feit dat het politiecommissariaat tweetalige formulieren gebruikt

voor de aangifte van verlies van een voorwerp.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat het politie-commissariaat van Koksijde een plaatselijke dienst uit het Nederlandse taalgebied is in de zin der S.W.T. en dat het document "aangifte voor verlies van een voorwerp" een formulier is in de zin der S.W.T.

Zij meent dat overeenkomstig artikel 11, § 1 der S.W.T. de plaatselijke diensten uit het Nederlandse taalgebied uitsluitend het Nederlands gebruiken voor de formulieren, die voor het publiek bestemd zijn.

- Advies nr. 4236/II/N van 4 augustus 1976.

-
- Plaatselijke diensten
 - Getuigschriften
 - Betrekkingen met particulieren.

Klacht tegen het N.M.K.N.-agentschap, tevens A.S.L.K.-agentschap, te Geel, wegens het zenden van de spaarboekjes naar de "Dienst Tweektalige Boekhouding" te Brussel.

De Nederlandse Afdeling stelde vast dat dit agentschap bevoegd is voor de gemeente Geel en dat het derhalve een plaatselijke dienst uit het Nederlandse taalgebied is.

Zij oordeelde op grond van een vroeger advies nr. 508/VIII van 14 oktober 1965 van de V.C.T. dat spaarboekjes getuigschriften in de zin der S.W.T. zijn en dat overeenkomstig artikel 14, § 1 der S.W.T. de spaarboekjes, uitgereikt te Geel, in het Nederlands dienden gesteld te worden. Zij meende ook dat

de behandeling in binnendienst van deze spaarboekjes bij de centrale administratie van de A.S.L.K. te Brussel overeenkomstig artikel 17, § 1, A, 1° der S.W.T. in het Nederlands diende te geschieden; voor de zaken gelocaliseerd of localiseerbaar in het Nederlandse taalgebied en dat de bijschrijving van de rente derhalve dient toevertrouwd te worden aan beambten van de Nederlandse taalrol.

- Advies nr. 4404/II/N van 26 oktober 1976.

II. GEWESTELIJKE DIENSTEN

- Gewestelijke diensten
- Concessiehouders
- Betrekkingen met particulieren

Klacht tegen de N.V. te Mechelen, wegens het feit dat een Franstalig overschrijvingsformulier aan een inwoner uit Leuven gezonden werd.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat de N.V. als zaakwaarneemster optreedt voor intercommunale verenigingen, m.n. ASVERLEC, ASVERGAZ, EZA en INTERKEMPEN en dat zij onder de bepalingen van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T. valt.

Daar de gemeente Leuven tot de sector II van de intercommunale EZA behoort en deze sector uitsluitend de gemeente Leuven omvat, is deze sector derhalve een plaatselijke dienst in de zin der S.W.T.

De Nederlandse afdeling meende dat het overschrijvingsformulier deel uitmaakt van een betrekking met een particulier en dat overeenkomstig artikel 12 der S.W.T. het Nederlands diende gebruikt te worden.

- Advies nr. 4164/II/N van 15 april 1976.

- Gewestelijke diensten
- Berichten en mededelingen voor het publiek

Klacht tegen het Rijksinstituut voor Technisch Onderwijs, te De Panne wegens een tweetalig gevaarsopschrift op de netkabine, die het instituut van electriciteit voorziet.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat de gebouwen van het instituut en de netkabine beheerd worden door het "Gebouwenfonds voor scholen", te Brugge en dat dit fonds een gewestelijke dienst is in de zin van artikel 34, § 1, a der S.W.T..

Zij oordeelde dat het instituut een plaatselijke dienst uit het Nederlands taalgebied is en dat het gevaarsopschrift een mededeling aan het publiek is in de zin van de S.W.T..

Op grond van de vroegere adviezen nr. 1980 van 28 september 1967 en 1868 van 5 oktober 1967 van de V.C.T. oordeelde zij dat het gevaarsopschrift op de netkabine uitsluitend de vermelding "levensgevaar" dient te dragen.

- Advies nr. 4163 van 13 mei 1976.

-
- Gewestelijke diensten
 - Concessiehouders
 - Betrekkingen met particulieren

Klacht tegen de N.V., wegens het feit dat ten huize van een Nederlandstalige inwoner van St.-Stevens-Woluwe, tijdens diens afwezigheid, een in de beide landstalen gesteld bericht werd afgeleverd.

De Nederlandse afdeling stelt vast dat de gemeente St.-Stevens-Woluwe tot het Nederlandse taalgebied behoort en oordeelt dat de N.V. een dienst is in de zin van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T.

St.-Stevens-Woluwe maakt voor de gasbedeling deel uit van de vereniging ASVERGAZ en voor de electriciteit van de vereniging ASVERLEC.

Deze twee onderscheiden verenigingen omvatten gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en tevens gemeenten uit het Nederlandse en uit het Franse taalgebied. Het zijn derhalve diensten in de zin van artikel 35, § 1, b der S.W.T.

Deze diensten vallen onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn.

Het bericht bedoeld bij de klacht is een betrekking met een particulier (artikel 19 der S.W.T.).

Aangezien het aansluitingscontract in het Nederlands gesteld was, verklaart de Nederlandse afdeling de klacht gegrond.

- Advies nr. 4173/II/N van 14 juni 1976.

-
- Gewestelijke diensten
 - Concessiehouders
 - Betrekkingen met particulieren

Klacht tegen de N.V. wegens het zenden van een tweetalige omslag aan een Nederlandstalige inwoner uit Alseberg.

De Nederlandse afdeling stelt vast dat de vennootschap het beheer waarneemt van 5 intercommunale verenigingen, m.n. Interlec, Asverlec, Interdyle, Intergaz en Asvergaz en oordeelt dat deze vennootschap een dienst is in de zin van artikel 1, § 2 van de S.W.T..

Alseberg is een gemeente uit het Nederlandse taalgebied en behoort voor de gas- en electriciteitsbedeling tot respectievelijk de verenigingen Asvergaz en Asverlec.

Daar deze onderscheiden verenigingen gemeenten uit Brussel-Hoofdstad en tevens gemeenten uit het Nederlandse en uit het Franse taalgebied omvatten, zijn het gewestelijke diensten in de zin van artikel 35, § 1, b der S.W.T..

Deze diensten vallen onder dezelfde regeling als de plaatselijke diensten, die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn.

De Nederlandse afdeling oordeelt dat het hier gaat om een betrekking met een particulier en dat overeenkomstig artikel 19 der S.I.T. de taal van de particulier dient gebruikt te worden.

Aangezien het aansluitingscontract in het Nederlands gesteld was, verklaart de Nederlandse afdeling de klacht gegrond.

- Advies nr. 4214/II/N van 14 juni 1976.

- Gewestelijke diensten
- Concessiehouders
- Betrekkingen met particulieren

Klacht tegen de N.V., wegens een in het Frans gesteld herinneringsschrijven i.v.m. aansluitingskosten kabeltelevisie aan een Nederlandstalige inwoner uit Alseberg.

De Nederlandse afdeling oordeelde op grond van vroegere adviezen dat de N.V. een dienst is in de zin van artikel 1, § 1, 2e der S.W.T. en stelde vast dat zij ook T.V.-distributienetten aanlegt en exploiteert. In Alseberg deed de vennootschap dit in opdracht van de intercommunale vereniging "Asverlec", die een gewestelijke dienst is in de zin van artikel 35, § 1 b der S.W.T..

De Nederlandse afdeling meent dat het in het Frans gesteld herinneringsschrijven, een betrekking met een particulier is en dat, ingevolge voormeld artikel, voor zijn betrekkingen met particulieren, deze dienst onder dezelfde regeling valt als de plaatselijke diensten, die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn (artikel 19 der S.W.T.).

De Nederlandse afdeling stelde vast dat het een inwoner van Alseberg betrof en dat Alseberg tot het Nederlandse taalgebied behoort. Zij meent dat op grond van de taalhomogeniteit van het gebied de dossiers in het Nederlands dienen samengesteld te worden en dat alle betrekkingen met de inwoners in het Nederlands dienen te geschieden, tenzij de betrokkenen uitdrukkelijk het gebruik van het Frans hebben gebruikt.

- Advies nr. 4299/II/N van 7 september 1976.

- Gewestelijke diensten
- Betrekkingen met particulieren

Klacht tegen de B.I.W. wegens het feit dat een inwoner uit St.-Stevens-Woluwe een tweetalige faktuur en een tweetalig verzoek, ten einde zijn verlangen te kennen betreffende de te gebruiken taal, toegezonden kreeg.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat de gemeente St.-Stevens-Woluwe een overeenkomst voor de waterdistributie (concessie) voor de duur van 83 jaar sloot met de B.I.W. en dat deze overeenkomst voor de dienst der binnenwaterverdeling St.-Stevens-Woluwe goedgekeurd werd door de gemeenteraad op 15 november 1927 (Bestendige Deputatie : 22 februari 1928) en inwerkingtrad op 1 januari 1928.

Op grond van een gelijkaardig advies nr. 1983 van 19 september 1967 meent de Nederlandse afdeling dat de B.I.W., voor wat haar werking te St.-Stevens-Woluwe betreft, de aan deze gemeente opgelegde taalregeling dient te eerbiedigen.

De Nederlandse afdeling oordeelde dat de faktuur en het verzoek in dit geval deel uitmaakt van een betrekking met een particulier en dat de B.I.W. voor haar betrekkingen met particulieren, de taalregeling, die opgelegd is aan de plaatselijke diensten van St.-Stevens-Woluwe, dient na te leven.

De Nederlandse afdeling oordeelde ten slotte dat overeenkomstig artikel 12 der S.W.T. de B.I.W. de faktuur uitsluitend in het Nederlands diende te stellen en dat het verzoek ten einde het verlangen van de particulier te kennen betreffende de te gebruiken taal, overeenkomstig dit artikel in strijd is met de S.W.T.

- Advies nr. 4275/II/N van 28 september 1976.

- Gewestelijke diensten
- Mededelingen voor het personeel

Klacht tegen de Regie der Gebouwen, wegens het algemeen gebruik van tweetalige gebruiksaanwijzingen op de blusapparaten.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat de Regie der Gebouwen een gepersonaliseerd bestuur is, dat onder het hiërarchisch gezag van de Minister van Openbare Werken staat en zij oordeelde dat deze regie onder de toepassing der S.W.T. valt.

Zij beschouwde de gebruiksaanwijzingen op de blusapparaten als mededelingen voor het personeel in de zin der S.W.T. en oordeelde dat de plaatselijke en de homogene gewestelijke diensten van deze regie uit het Nederlandse taalgebied op grond van de artikelen 10 en 33, § 1 der S.W.T. deze mededelingen in het Nederlands dienen te stellen.

- Advies nr. 4232/II/N van 7 december 1976.
-

III. CENTRALE DIENSTEN

- Centrale diensten
- Betrekkingen met private bedrijven
- Toepassing decreet van 19 juli 1973
- Briefwisseling die oorsprong vindt in de arbeidsverhouding

Klacht tegen Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat voor een exploitatiezetel in het Nederlandse taalgebied, op grond van de artikelen 2 en 4, § 3 van het decreet alle betrekkingen tussen de werkgever en privaatrechtelijke of publiekrechtelijke instellingen, die hun oorsprong vinden in de arbeidsverhouding in het Nederlands dienen gevoerd te worden. De briefwisseling van een werkgever i.v.m. de arbeidsverhouding van een werknemer, tewerkgesteld in het Nederlandse taalgebied, dient in het Nederlands gevoerd te worden.

Zij oordeelde verder dat de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie onder de toepassing valt van de bij K.B. van 18 juli 1966 samengeslachtte wetten op het gebruik van de talen in bestuurszaken (S.W.T.).

Overeenkomstig de artikelen 17, § 1, 39, § 1 en 46 van de S.W.T. gebruikt de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie in zijn binnendiensten, in zijn betrekkingen met de diensten waaronder hij ressorteert en in zijn betrekkingen met de andere diensten van Brussel-Hoofdstad de taal van de door de particulier ingediende zaak. De Nederlandse Afdeling meent dat er een vermoeden juris tantum bestaat dat de taal van de particulier overeenstemt met de taal van het gebied, waar hij zijn woonplaats heeft of waar de exploitatiezetel van de onderneming waar hij werkzaam is, gevestigd is.

Anderzijds vestigt de Nederlandse Afdeling de aandacht op het feit dat de Rijksdienst voor Jaarlijkse Vakantie, ongeacht het feit dat aan een onderneming een inschrijvingsnummer uit de Franse reeks werd gegeven, op grond van artikel 41, § 1 en meer bepaald § 2 in het Nederlands dient te antwoorden aan een exploitatiezetel gevestigd in het Nederlands taalgebied.

De Nederlandse Afdeling oordeelt ten slotte dat de personeelsleden, tewerkgesteld bij een exploitatiezetel in het Nederlandse taalgebied door toekenning van een inschrijvingsnummer uit een Nederlandse reeks, in het Nederlands dienen aangegeven te worden.

Advies nr. 4430/II/N van 28 september 1976.

-
- Centrale diensten
 - Betrekkingen met particulieren

Klacht van een rekeninghouder bij het postcheckkant, te St.-Eloois-Vijve, wegens het zenden van een Franstalige rondzendbrief.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat ingevolge de artikelen 41, § 1 en 46, § 1 van de S.W.T. de centrale- en uitvoeringsdiensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend en dat zij bij ontstentenis van uitdrukkelijke keuze het vermoeden geldt dat de taal van het gebied deze van de particulier is.

De Nederlandse Afdeling oordeelde de klacht ontvanke-
lijk en gegrond.

Advies nr. 4382/II/N van 5 oktober 1976.

- Centrale diensten
- Betrekkingen met particulieren

Klacht van een rekeninghouder bij het postcheckambt de h... te Korbeek-Lo, wegens het zenden van een Franstalig creditbericht.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat ingevolge de artikelen 41 § 1 en 46 § 1 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken (S.W.T.) de centrale- en uitvoeringsdiensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend en dat bij ontstentenis van uitdrukkelijke keuze het vermoeden geldt dat de taal van het gebied deze is van de particulier.

De Nederlandse Afdeling oordeelde de klacht ontvankelijk en gegrond.

Advies nr. 4397/II/N van 5 oktober 1976.

- Centrale diensten
- Mededelingen voor het personeel

Klacht tegen R.I.Z.I.V., wegens het zenden van tweetalige berichten aan haar diensten gevestigd in het Nederlandse taalgebied.

De Nederlandse Afdeling stelde vast dat :

1. Het R.I.Z.I.V. ingesteld werd bij de wet van 9 augustus 1963 (art. 6) ter vervanging van het vroegere (besluitwet van 28 december 1944)-Rijksfonds ;

2. Het een openbare instelling met rechtspersoonlijkheid is ;

3. De wet van 16 maart 1954, betreffende de controle op sommige instellingen van openbaar nut, alsmede de wet van 25 april 1963 betreffende het beheer van de instellingen van openbaar nut voor sociale zekerheid en sociale verzorging op het R.I.Z.I.V. van toepassing zijn.

Zij oordeelde dat het R.I.Z.I.V. een dienst is in de zin van artikel 1, § 1, 1e der S.W.T. en dat overeenkomstig artikel 39 § 2 der S.W.T. de centrale en uitvoeringsdiensten in hun betrekkingen met de plaatselijke en gewestelijke diensten uit het Nederlandse taalgebied, de taal van het gebied gebruiken.

De berichten (onderrichtingen) gezonden aan de personeelsleden en diensten, gevestigd in het Nederlandse taalgebied, dienen op grond van artikel 39, § 2 der S.W.T., in het Nederlands gesteld te worden.

Advies nr. 4184/II/N van 26 oktober 1976.

- Centrale diensten
- Betrekkingen met plaatselijke diensten
- Plaatselijke diensten

Klacht tegen de N.M.B.S. wegens het feit dat :

I. Het station Zichem een tweetalig document M 822 "Deelorder/Commande partielle", oud model gebruikt, i.p.v. het huidige document M 620, voor zijn bestelling van lichte stookolie bij de firma ... te Antwerpen ;

II. Centrale diensten tweetalige brochures en lijsten ter beschikking stellen van ééntalige locale- en gewestelijke diensten in het Nederlandse taalgebied ; zoals :

1. Directie Exploitatie, bureau 11-23, een tweetalige brochure met voorrang aan het Frans, nr. 2.7.9., uitgave maart 1970, waarin de stations en stopplaatsen staan vermeld die op bepaalde uren geen spoorkaartjes uitreiken ;
2. Directie M.A., bureau 23-23, een tweetalige brochure nr. 232.12.0.1./22, uitgave februari 1973, met schema's betreffende de plaatsing van de trekhandgrepen voor noodsein en van het herbewapeningsdispositief van de rijtuigen ;
3. N.M.B.S.-Colli, bureau E.2, sectie 20, een tweetalige lijst 61 E nr. 6.1.1.DCP/RV, ondertekend door eerste-inspecteur ... van kracht op 29 mei 1972, met de voorschriften i.v.m. het vervoer van zendingen gist ;
4. N.M.B.S.-Colli, bureau 15-42, sectie 62, een tweetalige lijst 61 G nr. 1.2.5/61 G JM/RV, ondertekend door eerste inspecteur ..., van kracht op 26.05.1974, met de beurtregeling van de GV-pakwagens, A.B.C.-wagens, postrijtuigen en autonome posttreinen ;
5. N.M.B.S.-colli, bureau E.1, sectie 20, een lijst 61 I waarvan het titelblad tweetalig is, met name : Omzendbrief-Boek van de Treindienst-Deel IV, ondertekend door eerste-inspecteur ... van kracht op 28 mei 1972, met de dienstbestemming van de pakwagens van de internationale treinen ;

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat de klacht ontvankelijk en gegrond was, voor wat de punten I, II, 1, 2, 3 en 5 betrof. Zij deed dit op grond van de artikelen 10 en 39, § 2 der S.W.T. Zij nam evenwel akte van het feit dat de N.M.B.S. de nodige maatregelen had genomen ingevolge het inspectieonderzoek, teneinde tegemoet te komen aan de bepalingen van artikel 39, § 2 der S.W.T.

Zij oordeelde verder dat voor wat punt II, 4 betref de klacht geen voorwerp meer had, daar de tweetalige lijsten door de N.M.B.S. vervangen werden.

Advies nr. 4350/II/N van 16 november 1976.

- Centrale diensten
- Betrekkingen met particulieren

Klacht van de houder van de rekening nr. bij het post-checkambt, wegens het zenden van een Franstalig creditbericht.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat ingevolge de artikelen 41, § 1 en 46, § 1 van de S.W.T., de centrale- en uitvoeringsdiensten voor hun betrekkingen met de particulieren gebruik maken van die van de drie talen waarvan de betrokkenen zich hebben bediend.

Zij stelde vast dat de rekeninghouder uitdrukkelijk om het gebruik van het Nederlands verzocht had. Zij verklaarde de klacht gegrond.

Advies nr. 4370/II/N van 7 december 1976.

IV. PRIVATE BEDRIJVEN

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Documenten bestemd voor het personeel
- Bijvoegen van vertalingen.
- Standpunt N.A. i.v.m. het voegen van vertalingen bij de documenten bestemd voor het personeel.

Brief van 5 november 1975 van Fabrimetal betreffende de toepassing van het decreet van 19 juli 1973 en meer in het bijzonder betreffende de toevoeging van vertalingen bij de wettelijk voorgeschreven bescheiden van de werkgevers, bij de boekhoudkundige documenten en bij de documenten bestemd voor het personeel.

Naar de bepalingen van artikel 2 van het decreet is de te gebruiken taal voor voormeldé betrekkingen, akten en bescheiden, het Nederlands. De betrekkingen en bescheiden zijn omschreven in de artikelen 3, 4 en 5 van hetzelfde decreet.

Artikel 5 van het decreet regelt, op een sluitende wijze, de mogelijkheid en tevens de verplichting tot het verstrekken van vertalingen. Zij is voorzien wanneer de samenstelling van het personeel dit rechtvaardigt, mits naleving van de nader gestelde pleegvormen en voor een beperkt tijdperk (een eventueel hernieuwbare periode van één jaar).

De artikelen 52 en 59 van de bij koninklijk besluit van 18 juli 1966 gecoördineerde wetten op het gebruik van talen in bestuurszaken hadden de grondslag gelegd voor het verplicht gebruik van de gebiedstaal in het bedrijfsleven. Voormeld taaldecreeet van 19 juli 1973 van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap (B.S. 6 september 1973) heeft, voor het homogeen Nederlands taalgebied, een meer formeel systeem uitgewerkt. Zoals beklemtoond in beide voorstellen van

decreet (van de h. VANDEZANDE Doc. Cultuurraad nr. 26 en van de h. D. CLAEYS - Doc. Cultuurraad nr. 60) alsook in het verslag van de h. ANCIAUX en COOREMANS namens de Commissie voor taalwetgeving en taalbescherming (Cultuurraad Doc. 72-73 - 60 nr. 2) hadden die voorstellen een sociale inslag en betrachtten zij de vernederlandsing van het bedrijfsleven en de taalbescherming van de werknemers.

Naar de gestadige jurisprudentie van de Nederlandse Afdeling van de V.C.T. betekenen die bepalingen dat, behoudens in de gevallen waarvoor een vertaling is voorzien, voor de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers alsmede voor de wettelijk voorgescreven akten en bescheiden van de ondernemingen het Nederlands - en alleen het Nederlands - mag worden gebruikt. Het systematisch gebruik van vertalingen is inderdaad van die aard het gesteld voorschrift en de vooropgestelde betrachting te ontzenuwen.

Dit decreet, zoals de taalwetgeving in het algemeen, is van openbare orde en is dwingend gesteld (vgl. o.a. de arresten van de Raad van State nrs. 12.526 en 12.527 van 13 juli 1967 en 11.976 van 28 september 1966).

Bij analogie kan worden gewezen naar het arrest van de Raad van State nr. 15.990 van 17 augustus 1973 inzake Germis tegen de gemeente Beersel waarbij nietig werd verklaard en de eed in een eentalige gemeente bij miskenning van de voorgeschreven taal afgelegd door raadsleden in het Frans, en de eed afgelegd in de twee talen (F en N).

Een andere analogische toepassing moet worden vermeld ter zake het taalgebruik in gerechtszaken. Twee- en meertalige akten werden door de hoven en rechtbanken nietig bevonden ten aanzien van de bepalingen waarbij de eentaligheid van de akten van rechtspleging is voorzien (vgl. LINDEMANS - Taalgebruik in Gerechtszaken nrs. 76, 77 en 78 en de hierbij geciteerde rechtspraak : Kh. Aalst 12 oktober 1937, RW. 1937-38 col. 205, Kh Gent 29 november 1958 - RW. 1958-59 col. 1169 -, KH Brugge 10 oktober 1935 - RW 1935-36 col. 201- ; in andere zin : KH Gent 29 november 1958 - RW 1958-59 col. 1169).

Ten aanzien van de tekst van het decreet en van voormelde interpretatie en jurisprudentie bevestigt de Nederlandse Afdeling van de V.C.T. haar standpunt.

Advies nr. D/P.B/1.015 van 13 januari 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Documenten bestemd voor het personeel
 - Wettelijk voorgeschreven documenten

Klacht van 14 juni 1975 tegen een onderneming te Erembodegem i.v.m. het taalgebruik.

De Nederlandse Afdeling stelde vast dat sommige dienstmededelingen tweetalig waren en dat de polis wettelijke verzekering "arbeidsongevallen" in het Frans afgesloten werd.

Steunend op artikel 5 van het decreet, oordeelde zij dat deze documenten uitsluitend in het Nederlands dienden gesteld te worden.

Advies nr. 4102/II/N van 13 januari 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Verzoeken tot vertaling
 - Bevoegde ondernemingsraad

Brief aan een distributiebedrijf oordeelde de Nederlandse Afdeling dat: "aangezien de samenstelling van het personeel daadwerkelijk verschilt van exploitatiezetel tot exploitatiezetel, één enkel verzoek tot vertaling voor alle exploitatiezetels onmogelijk kan volstaan".

Zij meende derhalve dat de verzoeken tot vertaling per exploitatiezetel dienden geformuleerd en betekend te worden.

Het is de uitdrukkelijke wil van de decreetgever het Nederlands op te leggen voor alle betrekkingen tussen de werkgever en de werknemer in de ondernemingen van het homogene Nederlandse taalgebied en voor alle boekhoudkundige en wettelijk voorgeschreven documenten en bescheiden.

Ten einde het hoofdoel, nl. de vernederlandsing van het bedrijfsleven niet in het gedrang te brengen wordt de verplichting tot vertaling door de decreetgever afhankelijk gesteld van de naleving van de volgende essentiële en strikte voorwaarden :

1. De samenstelling van het personeel van de exploitatiezetel moet het rechtvaardigen ;
2. De aanvraag moet eenparig door alle werknemers-leden van de ondernemingsraad van de exploitatiezetel of bij ontstentenis door een syndicale afvaardiging of door een afgevaardigde van een representatieve vakorganisatie gedaan worden ;
3. De aanvraag moet schriftelijk gesteld worden ;
4. De afwijkende regeling geldt slechts voor één jaar.

Hieruit blijkt duidelijk de wil van de decreetgever deze afwijkende regeling niet uit te breiden. Het kon nooit in de bedoeling van de decreetgever liggen strikte en beperkende maatregelen bij de verplichting tot vertalen op te leggen en tevens de mogelijkheid te scheppen tot een veralgemeende tweetaligheid.

De toelichting bij het decreet van 19 juli 1973 stelt duidelijk dat de decreetgever beoogde het bedrijfsleven in het nederlandsstalig gedeelte van het land van hoog tot laag in het Nederlands te laten verlopen en slechts vertalingen toe te laten wanneer de werknemer zelf op basis van de samenstelling van het personeel meenden dat het noodzakelijk was een andere taal ten behoeve van het anderstalige personeel te gebruiken.

Wanneer de vertaling volgens de modaliteiten bepaald in artikel 5 van het decreet aangevraagd en toegelaten zijn dan worden zij verplicht opgelegd aan de werkgever.

Een andere interpretatie geven is volgens de Nederlandse Afdeling in tegenspraak met de uitgesproken bedoeling van de decreetgever en de tekst zelf van het decreet.

Advies nr. D/V.P.B/12 van 3 februari 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Wettelijk voorgeschreven documenten

In haar vergadering van 3 februari 1976 wijdde de Nederlands afdeling van de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een onderzoek aan de driemaandelijke aangifte R.S.Z. en aan de toepassing van het decreet op de V.Z.W.'s, de vrije beroepen en op de personen, die huispersoneel tewerkstellen in het Nederlandse taalgebied.

1. Wat aangifteformulieren betreft.

Uit talrijke inspecties bleek dat sommige ondernemingen die hun maatschappelijke zetel in het Franse taalgebied of in Brussel-Hoofdstad gevestigd hadden, hun aangifteformulieren R.S.Z. uitsluitend in het Frans stelden, alhoewel ze exploitatiezetels in het Nederlandse taalgebied hadden.

De R.S.Z. deelde bij brief van 27 mei 1975 de Nederlandse Afdeling mede dat er slechts één immatriculatienummer per onderneming kon gegeven worden. De hierboven bedoelde ondernemingen hebben op hun aanvraag een nummer uit de Franse reeks toegewezen gekregen.

De Nederlandse afdeling begreep dat het om organisatorische redenen moeilijk is dat er meerdere nummers per onderneming zouden toegekend worden.

Nochtans stelde zij vast dat het aangifteformulier voorgeschreven is bij artikel 21 van de Wet van 27 juni 1969 tot herziening van de Besluitwet van 28 december 1964 betreffende de maatschappelijke zekerheid der arbeiders en dat het derhalve een wettelijk voorgeschreven document is in de zin van artikel 5 van het decreet.

De driemaandelijkse aangifte omvat een raam voor boekhoudgegevens en de staten van het personeel en de lonen.

Zij meende dat het volgens het huidige systeem (met één immatriculatiernr.) wel mogelijk is dat de staten van het personeel en de lonen gesteld worden in de taal van het gebied waar de exploitatiezetel gevestigd is.

Trouwens op de parlementaire vraag nr. 77 van 20 mei 1969 antwoordde de Minister van Sociale Voorzorg dat het beheerscomité van de R.S.Z. besloten heeft voor de werkgevers die personeel dienen aan te geven in twee taalstelsels; een inschrijvingsnummer uit een bijzondere reeks toe te kennen. Dit wordt toegepast voor de gemeentebesturen van Brussel-Hoofdstad.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat een gelijkaardig systeem in overweging kan genomen worden voor de natuurlijke en rechtspersonen, die onder de toepassing van het decreet vallen.

De Nederlandse afdeling meende dat met het oog op de toepassing van het decreet de personeelsleden, tewerkgesteld in het Nederlands taalgebied of bij een exploitatiezetel aldaar gevestigd, alleszins op in het Nederlands gestelde personeelsstaten dienen aangegeven te worden. De behandeling van deze personeelsstaten in binnen-dienst dient eveneens in het Nederlands te gebeuren.

Zij oordeelde dat richtlijnen in deze zin door de R.S.Z. aan de werkgevers dienen overgemaakt te worden.

2. Wat de toepassing van het decreet op de V.Z.W.'s, de vakorganisaties, de vrije beroepen en op de personen, die huispersoneel tewerkstellen, betreft.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat artikel 1 van het decreet door de R.S.Z. niet volledig nageleefd wordt. In het Nederlands taalgebied stellen sommige V.Z.W.'s en personen die huispersoneel tewerkstellen, hun driemaandelijkse aangifte in het Frans. Het betreft de dossiers die beginnen met de eerste drie cijfers van 840 tot 844.

De Nederlandse afdeling verzocht de R.S.Z. de nodige maatregelen te treffen, opdat die toestand zou genormaliseerd worden.

Advies nr. 4050/II/N - D/P.B/1013 van 3 februari 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Documenten bestemd voor het personeel.
- Wettelijk voorgeschreven documenten.

Klacht tegen een onderneming, te Diegem, wegens de niet-toepassing van het decreet.

Steunende op artikel 5 van het decreet, oordeelde zij dat de individuele documenten d.w.z. documenten, die voor het personeelslid persoonlijk bestemd zijn, dienen gesteld te worden in de taal van het gebied waar de exploitatiezetel gevestigd is. Alleen bij de documenten, die bestemd zijn voor anderstalige personeelsleden en onder de voorwaarden opgesomd in art. 5, 2de lid van voormeld decreet, dient een vertaling gevoegd te worden, waarbij duidelijk gepreciseerd wordt dat het om een vertaling gaat.

De vertalingen gevoegd bij de berichten en mededelingen bestemd voor het personeel moeten de vermelding "vertaling" dragen.

Zij meende dat de polis wettelijke verzekering arbeidsongevallen onder de toepassing van het decreet valt als wettelijk voorgeschreven document. Deze polis diende in het Nederlands gesteld te worden.

Hetzelfde gold voor de burgerlijke aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen. Ook de boekhoudkundige documenten zoals in- en uitgaande factuurboek, dienden op grond van artikel 5 eveneens in het Nederlands gesteld te worden.

Advies nr. 4110/II/N van 17 februari 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Documenten bestemd voor het personeel
 - Wettelijk voorgeschreven documenten

Klacht tegen een onderneming te Grimbergen en te Bosvoorde betreffende de niet-toepassing van het decreet.

De Nederlandse afdeling meende dat artikel 5 van het decreet dient nageleefd te worden en oordeelde dat te Grimbergen de vertalingen gevoegd bij de berichten en mededelingen bestemd voor het personeel de vermelding "vertaling" moeten dragen.

Zij oordeelde ook dat de polis wettelijke verzekering arbeidsongevallen onder de toepassing van het decreet valt als wettelijk voorgeschreven document en in het Nederlands dient gesteld te worden.

Hetzelfde gold volgens haar voor de verslagen van de raad van beheer, en van de commissarissen zoals bedoeld bij de artikelen 60, 70 bis, 71, 79 en 101 ter van het Wetboek van Koophandel, Titel IX. Ook de mondelinge bevelen en mededelingen dienen in het Nederlands gegeven of gedaan te worden. Zij meende dat het gebruik van andere talen beperkt dient te blijven tot anderstalige personeelsleden.

Advies nr. 4142/II/N van 17 februari 1976.

-
- Private bedrijven.
 - Artikel 52 der S.W.T.
 - Factuur
 - Wettelijk voorgeschreven documenten.

Klacht tegen onderneming te Brussel, wegens het gebruik van tweetalige facturen.

De Nederlandse afdeling meende dat overeenkomstig de bepalingen van artikel 52, 2de lid der S.W.T. de private bedrijven de bij de wetten en regementen voorgeschreven akten en bescheiden en die welke voor hun personeel bestemd zijn, in het Nederlands stellen wanneer zij bestemd zijn voor het Nederlandssprekend personeel en in het Frans wanneer zij bestemd zijn voor het Franssprekend personeel. De Nederlandse afdeling stelde vast dat het hier uitdrukkelijk over bescheiden gaat die het personeel als bestemming hebben. Over de bescheiden, die een andere bestemming dan het personeel hebben (wat klaarblijkelijk het geval is met de factuur), wordt voor de bedrijven die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn, niets uitdrukkelijks bepaald. Zij oordeelde daarom dat de tweetaligheid van facturen uitgaande van bedrijven, die in Brussel-Hoofdstad gevestigd zijn, dan ook niet in strijd is met de bepalingen van dit artikel.

Advies nr. 4181/II/N van 9 maart 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Sociale betrekkingen
- Akten en bescheiden bestemd voor het personeel

Klacht tegen de exploitatiezetel van de N.V. te Deurne, wegens taalgebruik bij documenten bestemd voor het personeel.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat er geen overtredingen waren noch voor de documenten bestemd voor het personeel (individuele en collectieve), noch voor de wettelijk voorgeschreven documenten (alle documenten waren uitsluitend in het Nederlands gesteld). Zij verklaarde de klacht ongegrond.

Advies nr. 4213/II/N van 11 mei 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Boekhoudkundige documenten
 - Akten en bescheiden bestemd voor personeel
 - Bijvoegen van vertalingen.

Klacht tegen een opslagplaats van een te Ternat.

De Nederlandse afdeling vestigde de aandacht op artikel 5 van het decreet, waarbij bepaald wordt dat alle boekhoudkundige documenten en alle documenten welke bestemd zijn voor het personeel, door de werkgever in het Nederlandse taalgebied in het Nederlands dienen gesteld te worden.

Zij meent dat alle bescheiden, die een karakter van een boekhoudkundige imputatie hebben, dienen in de taal van het gebied, opgesteld en behandeld te worden (Toelichting tot het voorstel van decreet van de heren D. CLAEYS en consoorten, Besch. Cultuurraad 1972-1973, 60 - nr. 1 p.s.) en oordeelt dat :

1. Fiche de préparation régulier (behandeld door magazijnier) ;
2. Livre de sortie du ... ;
3. Fiche de réception
4. Fiche de déballage ;
5. Het formulier "information" et imputation suite à entrée fournisseur" ;
6. Het formulier "imputation des frais de transport vers entrepôt ;
7. Rectification des unités d'emballage ;
8. Caisse entrepôt ;
9. Rectification stock

in het Nederlands dienen gesteld te worden.

Advies nr. 4221/II/N - D/V.P.B/12 van 11 mei 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Documenten bestemd voor het personeel
- Wettelijk voorgeschreven documenten

Klacht tegen een te Huizingen i.v.m. het taalgebruik in de arbeidsverhoudingen.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat de individuele fiche vakantieplanning, de polis wettelijke verzekering arbeidsongevallen en de personeelsstaten driemaandelijks aangifte R.S.Z. uitsluitend in het Frans gesteld waren.

Zij oordeelde dat deze documenten onder de toepassing van artikel 5 van het decreet vallen, als wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden van de werkgevers en als documenten welke bestemd zijn voor

hun personeel.

Advies nr. 4304/II/N van 8 juni 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Betrekkingen met klanten

Klacht betreffende een tweetalig verzoek tot betalen uitgaande van de N.V. te 1200 Brussel.

De Nederlandse afdeling oordeelde dat de hierboven bedoelde betrekking met een klant niet onder de toepassing van de S.W.T. valt en dat de klacht derhalve ongegrond is.

Advies nr. 4266/II/N van 14 september 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Sociale betrekkingen
- Akten en bescheiden bestemd voor het personeel

Klacht tegen de N.V. te Brussel, wegens het feit dat de dienstnota's voor het personeel van de exploitatiezetel van Brussel en Oostende, uitsluitend in het Frans gesteld zijn.

Daar op grond van artikel 61, § 5 der S.W.T. de Nederlandse afdeling bevoegd is betreffende de zaken die gelocaliseerd of localiseerbaar zijn in gemeenten zonder speciale regeling uit het Nederlandse taalgebied, zal zij oordelen over het taalgebruik van de dienstnota's bij de exploitatiezetel te Oostende.

./.

Zij stelt vast dat voormelde vennootschap krachtens artikel 1 van de overeenkomst van 1935 met de N.M.B.S., concessiehouder is voor de exploitatie op het Belgische spoorwagennet van slaagwagens, restauratiewagens, pullmanwagens e.d. ... en dat zij derhalve als concessiehouder en binnen de grenzen van de concessie onder de toepassing van artikel 1, § 1, 2° der S.W.T. valt.

Zij meent evenwel dat de verhoudingen tussen de concessiehouder en zijn personeel van privaatrechtelijke aard zijn en buiten de grenzen van de concessie vallen.

Zij oordeelde dat overeenkomstig artikel 2 van het decreet de documenten bestemd voor het personeel van de zetel te Oostende, in het Nederlands dienen gesteld te worden.

Advies nr. 4060/II/N van 21 september 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Factuur
 - Wettelijk voorgeschreven documenten.

Klacht van 22 januari 1976 tegen garage, te Hoeilaart wegens het uitreiken van een in het Frans gestelde factuur aan een inwoner uit Overijse.

In haar adviezen nrs. 853 van 19/11/64, 3436 van 9/10/72 en 3499 van 5/12/72 oordeelde de Nederlandse afdeling dat wanneer een factuur bij de wet of een reglement voorgeschreven is, zij onder het toepassingsgebied van artikel 52 van de S.W.T. valt en dat zij derhalve voor wat de essentiële vermeldingen betreft, dient te worden gesteld in de taal van het gebied waar de exploitatiezetel gevestigd is.

De wet van 3 juli 1969 tot invoering van het Wetboek van de B.T.W. bepaalt in hoofdstuk II wie belastingsplichtig is. De gevallen waarbij de belastingsplichtige gehouden is een factuur uit te reiken, zijn bepaald in artikel 1, 1° en 2° van het K.B. nr. 1 van 23 juli 1969 betreffende de belasting over de toegevoegde waarde. Dit K.B. somt de essentiële vermeldingen op in artikel 2, zijnde :

1. Datum van uitreiking en volgnummer
2. Naam en adres van de belastingsplichtige
3. Datum van levering of van de voltooiing van de dienst
4. De geleverde goederen of de aard van de dienst
5. De prijs en de elementen van de maatstaf van heffing
6. De oorzaak van de vrijstelling.

De Nederlandse afdeling oordeelde dat deze interpretatie eveneens geldt ten aanzien van artikel 5 van het decreet, waarbij bepaald wordt dat de wettelijk voorgeschreven documenten in het Nederlandse taalgebied, in het Nederlands dienen gesteld te worden.

Advies nr. 4258/II/N van 21 september 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Boekhoudkundige documenten
 - Akten en bescheiden bestemd voor personeel
 - Wettelijk voorgeschreven documenten

De Nederlandse afdeling heeft kennis genomen van het door U verstrekte antwoord op de parlementaire vraag nr. 175 van de heer Volksvertegenwoordiger CLERFAYT (Bull. Vragen en Antwoorden nr. 37 van 20 juli 1976 p 2625) betreffende de taal van de betaalstaten, de individuele rekening en de opgave voor de ziekenkas, ten behoeve van de werknemers bij de naderbepaalde ondernemingen.

De Nederlandse afdeling oordeelde dat, voor de personen en ondernemingen, die een exploitatiezetel hebben, in het Nederlands taalgebied, of aldaar personeel tewerkstellen, niet meer artikel 52 van de S.W.T., maar het décret van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers alsmede van de door de wet en de verordeningen voorgeschreven akten en bescheiden van de ondernemingen, toepassing vindt.

Naar artikel 2 van voormeld décret is de te gebruiken taal voor de sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers, alsmede voor de wettelijk voorgeschreven akten en bescheiden het Nederlands. Artikel 4 somt, bij wijze van voorbeeld, verschillende betrekkingen op die onder de toepassing van het décret vallen. Artikel 5 omschrijft de akten en bescheiden van de werkgevers, en de boekhoudkundige bescheiden die onder de toepassing van het décret vallen.

De Nederlandse afdeling meende dat de in het antwoord bedoelde documenten hieronder vallen.

Advies nr. 4458/V/N van 28 september 1976.

-
- Private bedrijven
 - Décreet van 19 juli 1973
 - Boekhoudkundige documenten

Klacht tegen de garage te Dendermonde, wegens een tweetalige kasbon.

De Nederlandse afdeling oordeelde dat deze kasbon als document dienstig voor de boekhouding, op grond van artikel 5 van voormeld décret uitsluitend in het Nederlands diende gesteld te worden.

Advies nr. 4288/II/N van 5 oktober 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Betrekkingen met klanten
- Sociale betrekkingen

Klacht tegen bedrijf te Duffel, wegens het verspreiden van een tweetalige prijslijst bij de inwoners van Duffel.

De Nederlandse afdeling oordeelde dat deze prijslijst niet valt onder de toepassing van het decreet van 19 juli 1973 van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap tot regeling van het gebruik van de talen in de arbeidsverhoudingen, aangezien deze prijslijst bestemd was voor mogelijke klanten en de betrekkingen met derde personen (zoals klanten) niet als sociale betrekkingen tussen werkgevers en werknemers kunnen beschouwd worden.

Advies nr. 4435/II/N van 5 oktober 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Wettelijk voorgeschreven documenten

Klacht van 28 juli 1976 tegen de N.V. te Antwerpen, wegens het feit dat deze firma niet in alle omstandigheden rekening houdt met de toepassing van het decreet en dat de betrekkingen met de Dienst voor Overzeese Sociale Zekerheid in overtreding zijn met voormeld decreet.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat de door dit bedrijf in het buitenland tewerkgestelde Belgische werknemers voor hun sociale zekerheid aangesloten zijn bij de Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid en dat de betrekkingen tussen het bedrijf en deze dienst hoofdzakelijk in het Frans gebeuren.

De Nederlandse afdeling meende dat de in het buitenland tewerkgestelde Belgische werknemers juridisch verbonden zijn met de maatschappelijke zetel te Antwerpen althans wat de aanwerving en de sociale zekerheid betreft. Zij stelde daarenboven vast dat alle documenten, die verband houden met de sociale Zekerheid van deze werknemers, te Antwerpen opgesteld worden.

Steunend op de artikelen 4, § 3 en 5 van het decreet oordeelde zij dat bij de aangiften en bij de briefwisseling met de Dienst voor de Overzeese Sociale Zekerheid het Nederlands dient gebruikt te worden

Advies nr. 4449/II/N van 26 oktober 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Documenten bestemd voor het personeel
- Wettelijk voorgeschreven documenten

Inspectieonderzoek van 15 oktober 1976 in een onderneming te Vilvoorde, ingevolge een verzoek tot vertaling.

Er werd vastgesteld dat :

1. De loon- en weddebriefjes in het Nederlands en Frans gesteld waren ;
2. De aangiften van een arbeidsongeval, de bijdragebons Z.I.V., de formulieren Q 4 - aangifte werkloosheid, de modellen 281.10 en de aansluitingsverklaringen pensioenkas in het Frans gesteld werden.

De Nederlandse afdeling oordeelde dat op grond van de artikelen 4, § 3 en 5 van het decreet van 19 juli 1973 van de Cultuuraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap tot regeling van het gebruik der talen in de arbeidsverhouding, deze documenten in het Nederlands dienden gesteld te worden.

Het verzoek tot het bijvoegen van een vertaling voldeed aan de bepalingen van artikel 5, 2e en 3e lid van het decreet.

Binnen de perken van dit artikel dienden er vertalingen gevoegd te worden bij de berichten, mededelingen, akten, getuigschriften en formulieren bestemd voor het personeel.

Advies nr. D/V.P.B/34 van 16 november 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Documenten bestemd voor het personeel
 - Wettelijk voorgeschreven documenten

Inspectieonderzoek van 14 oktober 1976 in een instituut te Overijse, ingevolge een verzoek tot vertaling.

Er werd vastgesteld dat :

1. De loon- en weddebriefjes, de individuele jaarekeningen, de bijdragebonds voor de Z.I.V., de modellen 281.10 en de aansluitingsverklaringen pensioenkas in het Nederlands of het Frans gesteld werden, naargelang de taal van het belanghebbend personeelslid ;
2. De driemaandelijke aangifte R.M.Z. (staten A en B, hand- en hoofd-arbeiders) en polis wettelijke verzekering "arbeidsongevallen" uitsluitend voor de personeelsleden te Tombeek in het Frans gesteld werden.

De Nederlandse afdeling oordeelde dat op grond van de artikelen 4, § 3 en 5 van het decreet van 19 juli 1973 van de Cultuurraad voor de Nederlandse Cultuurgemeenschap tot regeling van het gebruik der talen in de arbeidsverhouding, deze documenten in het Nederlands dienden gesteld te worden.

Het verzoek tot het bijvoegen van een vertaling voldeed aan de bepalingen van artikel 5, § 2 en 3e lid van het decreet.

Binnen de perken van dit artikel dienden er vertalingen gevoegd te worden bij de berichten, mededelingen, akten, getuigschriften en formulieren bestemd voor het personeel.

Advies nr. D/V.P.B/35 van 16 november 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Factuur
 - Wettelijk voorgeschreven documenten

Klacht wegens gebruik van tweetalige facturen bij de P.V.B.A. te Diest.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat deze P.V.B.A. de bepalingen van het decreet naleeft en oordeelde dat de voorgedrukte teksten betreffende de verkoopvoorwaarden op de facturen niet onder de toepassing van het decreet vallen, daar het geen wettelijk voorgeschreven vermeldingen zijn.

Advies nr. 4179/II/N van 7 december 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Factuur
- Wettelijk voorgeschreven documenten

Klacht wegens het gebruik van tweetalige facturen bij de P.V.B.A. te Diest

De Nederlandse afdeling stelde vast dat deze P.V.B.A. de bepalingen van het decreet naleeft. Daar het om een gelijkaardige zaak ging als in haar advies nr. 4179, oordeelde zij in dezelfde zin.

Advies nr. 4182/II/N van 7 december 1976.

-
- Private bedrijven
 - Decreet van 19 juli 1973
 - Sociale betrekkingen
 - Akten en bescheiden bestemd voor het personeel

Klacht tegen een bedrijf te Brussel, wegens het zenden van Franse dienstnota's aan het personeel, tewerkgesteld te Leuven.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat te Leuven de dienstnota's 1976 hoofdzakelijk in het Nederlands gesteld waren, nochtans waren enkele dienstnota's in het Frans gesteld.

Op grond van het artikel 5 van het decreet oordeelde de Nederlandse afdeling dat de documenten, bestemd voor het personeel, tewerkgesteld in het Nederlandse taalgebied, in het Nederlands dienen gesteld te worden.

Advies nr. 4201/II/N van 7 december 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Betrekkingen met klanten

Algemeen onderzoek bij de firma te Machelen en te Wilrijk, ingevolge een klacht.

De Nederlandse afdeling stelde vast dat deze firma het decreet naleeft.

Zij meende dat de bij de klacht bedoelde documentatie, nl. reclame, niet onder de toepassing van het decreet valt.

Advies nr. 4462/II/N van 7 december 1976.

- Private bedrijven
- Decreet van 19 juli 1973
- Betrekkingen met het personeel
- Wettelijk voorgeschreven documenten

Algemeen onderzoek, wegens klacht, bij de N.V. te Strombeek-Bever.

De Nederlandse afdeling stelde twee overtredingen vast, namelijk dat een diensthoofd in zijn betrekkingen met het personeel, het Frans gebruikte en dat de polis wettelijke verzekering in het Frans gesteld was.

De Nederlandse afdeling verzocht de N.V. op grond van de artikelen 4, § 1 en 5 van het decreet de polis wettelijke verzekering "arbeidsongevallen" in het Nederlands te stellen en ervoor te waken dat ook de mondelinge bevelen van het diensthoofd ... in het Nederlands zouden gegeven worden.

Advies nr. 4486/II/N van 7 december 1976.

BEVOEGDHEID NEDERLANDSE AFDELING

Klacht tegen de Rijksuniversiteit te Gent, wegens het taalgebruik bij de gebruiksaanwijzingen der blustoestellen.

De Nederlandse Afdeling stelde vast dat aan de basis van de werking der Rijksuniversiteit, te Gent de wet van 5 april 1930 betreffende de vernederlandsing van de universiteit en de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat (gewijzigd bij wet van 6 juli 1964), liggen.

Daar de wet van 5 april 1930 in artikel 1 bepaalt dat de administratieve taal aan de universiteit, te Gent het Nederlands is en daar overeenkomstig artikel 1, § 1 der S.W.T. de gecoördineerde wetten enkel toepasselijk zijn op de gecentraliseerde en gedecentraliseerde openbare diensten van de Staat voor zover zij inzake taalgebruik niet beheerst worden door een andere wet, verklaart de Nederlandse Afdeling zich terzake onbevoegd.

- Advies nr. 4216/II/N van 8 juni 1976.

- Bevoegdheid Nederlandse Afdeling.

Klacht tegen het Academisch Ziekenhuis, De Pintelaan 135, Gent, omwille van volgende feiten :

- 1) in de liften van de Kliniek voor Neurologie bevinden zich tweetalige Frans-Nederlandse gebruiksaanwijzingen; ook de plaatjes "Vereniging van Belgische Industriëlen" zijn Frans-Nederlands;

2) de ketels met vloeibare stikstof (omgeving Kliniek voor Inwendige Ziekten) zijn voorzien van een Franse gebruiksaanwijzing en vermeldingen "Vloeibare stikstof-Azote liquide".

De Nederlandse Afdeling stelde vast dat het Academisch Ziekenhuis te Gent juridisch en administratief één is met de universiteit.

Zij oordeelde dat aan de basis van haar werking de wet van 5 april 1930 betreffende de vernederlandsing van de universiteiten die ook de administratieve taal regelt en de wet van 28 april 1953 betreffende de inrichting van het universitair onderwijs door de Staat (gewijzigd bij de wet van 6 juli 1964) liggen.

Zij meent dat overeenkomstig artikel 1, § 1 der S.W.T., deze wetten niet toepasselijk zijn op de Gentse universiteit daar deze universiteit inzake taalgebruik, beheerst wordt door de wet van 5 april 1930.

De Nederlandse Afdeling verklaart zich derhalve onbevoegd.

- Advies nr. 3967/II/N van 5 augustus 1976.

- Bevoegdheid Nederlandse Afdeling.

Vraag om advies vanwege de Burgemeester van Strombeek-Bever i.v.m. het taalgebruik bij notariële aankondigingen.

De Nederlandse Afdeling oordeelde dat, op grond van artikel 61, § 2 van de S.W.T. alleen de ministers de V.C.T. kunnen raadplegen over alle zaken van algemene aard, die de toepassing van deze S.W.T. betreffen.

De Nederlandse Afdeling verwees evenwel naar een vroeger advies, nr. 3823 van 18 december 1975 van de V.C.T. betreffende het gebruik van de talen in verband met de notarissen.

- Advies nr. 4357/II/N van 22 oktober 1976.

- Bevoegdheid Nederlandse Afdeling.

Klacht i.v.m. een in het Frans gestelde vragenlijst gevoegd bij een proces-verbaal en die uitging van de rijkswachtbrigade te Hasselt en gericht was aan een inwoner uit Zaventem.

De Nederlandse Afdeling (N.A.) oordeelde dat de vragenlijst, die - naar de tekst van het formulier - het proces-verbaal vergezeld en gevoegd was bij de klacht geen administratieve, maar een bijlage van een gerechtelijke akte is en derhalve ontsnapt aan de toepassing van de op 18 juli 1966 samengeschakelde wetten op het gebruik der talen in bestuurszaken (S.W.T.).

De Nederlandse Afdeling verklaarde zich terzake onbevoegd.

- Advies nr. 4309/II/N van 26 oktober 1976.

Op 31 december 1976 was de Commissie
opgesteld als volgt :

La Commission, au 31 décembre 1976,
était composée comme suit :

NEDERLANDSTALIGE AFDELING

Wettelijke leden

De heer A. VANHEE, wnd. ondervoorzitter
De heren F. BOVE, M. GALLE en
E. VAN LEUVEN.

Plaatsvervangende leden

De heren H. VAN EECKE, J. VAN STEEN-
BERGE, P. DECLERCK, en
M. VAN DER BRUGGEN

De Secretaris,

A. DESMET

SECTION FRANCAISE

Membres effectifs

MM. A. VAN BRUSSEL, vice-président.
A. CHAVAGNE, J.P. JACOBS, A. MALTA
et H. PLUNUS.

Membres suppléants

MM. R. BOSSEAUX, P. CALET, P. ESQUENET
et R. GODEFROID.

Le Secrétaire,

E. PAËSMANS

UITSPREKENDE LEDEN

Wettelijk lid

De heer J. GENNEN

Plaatsvervangend lid

De heer A. MINKE

MEMBRES D'EXPRESSION ALLEMANDE

Membre effectif

M. J. GENNEN

Membre suppléant

M. A. MINKE.

DE SECRETARIS

DE WND. VOORZITTERS/LES PRESIDENTS FF.

LE SECRETAIRE

A. DESMET

A. VANHEE

A. VAN BRUSSEL

E. PAËSMANS

BIJLAGE

Toespraak van de heer Voorzitter Renard :

Mijnheer de Voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers, Mijnheer de Voorzitter van de Cultuurraad van de Nederlandse Cultuurgemeenschap, Mijnheer de Eerste Minister, Mevrouw de Minister, Heren Ministers, Mijnheer de Eerste Voorzitter van de Raad van State, Mevrouwen, Mijne Heren,

In een arrest van 4 februari 1976 betoogde de Raad van State dat de wet van 2 augustus 1963 op het gebruik van de talen in bestuurszaken de door diezelfde wet ingestelde Vaste Commissie voor Taaltoezicht weliswaar een groot aanzien heeft willen verlenen maar haar niettemin enkel bevoegdheid heeft gegeven tot het uitbrengen van adviezen.

Dit is in klare bewoordingen een feilloze ontleding van het controle- en adviesorgaan dat deze tienjarige Vaste Commissie voor Taaltoezicht in werkelijkheid is en waarin tegelijkertijd de sterkte en de zwakheid van deze instelling wordt aangegeven.

De sterkte van een adviserende commissie ligt immers in haar moreel gezag en in de objectieve waarden van haar adviezen. Dat die adviezen uiteindelijk tussenkomen na enerzijds een administratief onderzoek en een ernstige studie en anderzijds een grondig debat tussen Frans- en Nederlandssprekenden en eventueel de vertegenwoordiger van de Duitssprekenden van de meest uiteenlopende ideologische strekkingen, verhoogt hun morele betekenis en ook hun praktische waarde voor de overheden die moeten uitspraak doen of tot een besluitvorming moeten komen.

De zwakheid waarop de Raad van State wijst ligt uitsluitend in het feit dat de uitspraken van de Commissie niet bindend zijn en de Uitvoerende Macht nadien haar volledige vrije beslissingsbevoegdheid t.o.v. het opgeworpen probleem behoudt.

Om objectief te kunnen werken moet deze Commissie aan twee eisen voldoen : zij zal een toezichtsorgaan en bijgevolg een medewerkster zijn van de wetgevende macht; tegenover de uitvoerende macht zal ze haar onafhankelijkheid behouder.

De V.C.T. hangt af van de wetgevende macht. Inderdaad zij beslist souverain over de klachten en vragen om advies die haar worden voorgelegd. Over haar werkzaamheden wordt jaarlijks verslag uitgebracht bij de Regering die het Parlement inlicht. Het Parlement zorgt voor de publicatie van dit verslag.

Bij haar oprichting heeft de wetgever haar een welomschreven taak opgedragen, nl. een algemeen toezicht op de toepassing van de S.W.T. Zij spreekt zich uit over klachten bij overtredingen van die wetten. Zij is ook wettelijke raadgever van de Uitvoerende Macht betreffende de inwendige organisatie van haar diensten t.o.v. onze gemeenschappen. Door haar ervaring is ze bovendien overeenkomstig de wet in staat suggesties te doen aan de regering, niet alleen om de toepassing van de S.W.T. te bevorderen maar ook om die wetgeving eventueel aan te passen.

Alleen de wetgevende macht kan een authentiek uitlegging geven van de wetten. Aangezien de V.C.T. echter van de wetgever een ruime opdracht heeft ontvangen om toezicht uit te oefenen op de toepassing van de S.W.T. heeft zij impliciet van de wetgever ook de opdracht ontvangen de S.W.T. concreet te interpreteren. Bij conflicten en betwistingen moet de V.C.T., die juist dan dient op te treden, bekwaam worden geacht de toe te passen wetteksten te ontleden en te verduidelijken. Zij moet in die teksten wanneer ze onduidelijk zijn of leemten vertonen, de bedoeling zoeken die de wetgever er heeft willen in leggen.

Het is inderdaad logisch en ontegensprekelijk dat de V.C.T., als toezichtsorgaan op de Uitvoerende Macht op de regionale en lokale overheden en hun diensten inzake het gebruik der talen, over de middelen moet kunnen beschikken om uit te maken welke een loyale toepassing van de wet is en ze in geen geval in betwiste aangelegenheden de wet naast zich kan leggen.

Terwille van het toezicht dat ze uitoefent op sommige handelingen van de Uitvoerende Macht zou de onafhankelijkheid van de V.C.T. tegenover die macht volledig moeten zijn. Een dergelijke onderlinge verhouding schijnt moeilijk.

De Commissie hangt inderdaad af van de Uitvoerende Macht, in casu het Ministerie van Binnenlandse Zaken, voor haar begroting en haar administratieve inrichting. In het budgettaire vlak kan de V.C.T. uit een weliswaar beperkte maar toch eigen begroting putten. Over de regeling van de administratieve organisatie valt er integendeel heel wat te zeggen. In de Koninklijke Besluiten die de eerste personeelsformatie van de administratieve dienst hebben vastgesteld wordt bepaald dat de Voorzitter de leiding heeft, ook van het personeel. Daar echter tot nu toe uitsluitend personeelsleden behorend tot het departement van Binnenlandse Zaken ter beschikking van de V.C.T. werden gesteld werd al vlug de administratieve dienst praktisch opgeslorpt in de structuur van dit ministerie als 8e dienst van het hoofdbestuur en werden de bestaande betrekkingen ingeschreven op de globale taalkaders van het Ministerie van Binnenlandse Zaken.

Alhoewel de Voorzitter de hoge leiding heeft van de dienst heeft hij nochtans geen enkele zeggingschap over het benoemen, het bevorderen of het affecteren van de personeelsleden. Dat doet de Minister van Binnenlandse Zaken. Tekenend is, in dat verband, dat van al de ambtenaren die het begin van de V.C.T. meemaakten er nog slechts twee deel uitmaken van de administratieve dienst. Het zal dan ook niemand verwonderen dat er, wat de personeelsaanwerving betreft, nu en dan moeilijkheden zijn gerezen.

Ik wens er echter onmiddellijk bij te zeggen dat onderhandelingen met de overheid de hoop wettigen dat een betere aangepaste procedure zal op punt gesteld worden ten einde een betere werking van de Commissie te verwezenlijken.

Overigens moet ik tot mijn spijt vaststellen dat de Uitvoerende Macht, om redenen die vreemd zijn aan de zending van de V.C.T., niet steeds voldoening kan geven aan de gerechtvaardigde eisen van herstructurering van de personeelsformatie. Een herstructurering

die zich opdringt door de groeiende uitbreiding van de activiteiten van de V.C.T.

Noch de werking van de Commissie, noch de aard van haar adviezen mogen worden vergeleken met de functionering van de rechterlijke macht of met de organen die deze macht uitoefenen. De Commissie is geen administratief rechtscollege dat bindende uitspraken doet over betwistingen of wetsovertredingen die bij aanhangig worden gemaakt. Zij beschikt niet over de wettelijke bevoegdheid door uitspraken of arresten de wetsovertredingen of -miskenningen recht te zetten.

De arresten van de Raad van State zoals de adviezen van de V.C.T. zijn gericht op een onpartijdige en eenvormige toepassing van de wet en hebben daardoor ook een algemene draagkracht. De uitgebreide motivering die telkens uitvoerig de uitspraken van de V.C.T. voorafgaan stellen de verantwoordelijke overheden in staat de redenen en de middelen te kennen die haar hebben geïnspireerd om te beantwoorden aan de eisen van een loyale toepassing van de wet.

Al zijn de adviezen van de Commissie uiteraard niet bindend voor de overheid toch worden ze in grote mate door haar gewaardeerd en opgevolgd. Ze vormen trouwens de basis van een jurisprudentie die geregeld door de ministers en de administratie wordt gebruikt.

Het ligt allerminst in mijn bedoeling ter gelegenheid van deze feestviering de rollen om te keren en in plaats van klachten te ontvangen zelf de klachtentrommel te roeren. Ik tracht u alleen een beeld op te hangen van de concrete situatie waarin de Commissie werkt en goed werkt naar ik meen.

In de brochure die u ontvangen hebt staan cijfers over de adviezen die door de V.C.T. en haar beide afdelingen werden uitgebracht. Met fierheid wil ik er u op wijzen dat in de afgelopen jaren de Commissie zowat 2000 adviezen heeft uitgebracht over de meest uiteenlopende maar vaak kiese en ingewikkelde problemen. Nog groter reden tot fierheid is dat het overwegend deel van die adviezen, dank

zij de permanente dialoog tussen Nederlands- en Franssprekenden met eenparigheid van stemmen werden bekomen.

Opvallend maar niet toevallig is wel dat in de periode die samenvalt met het eerste mandaat van vier jaar de Commissie zich diende uit te spreken over een groot aantal principiële stellingnamen. Er bestond op dat ogenblik geen jurisprudentie omdat er nog geen arresten van de Raad van State bestonden, er nog geen vonnissen door Hoven of Rechtbanken waren geveld en nog geen administratieve beslissingen waren getroffen. Behoudens de adviezen die de Commissie uitbracht over de uitvoeringsbesluiten van 30 november 1966, en zonder de ontelbare adviezen te vergeten over toeristische centra en de praktische toepassing van het taalgebruik door private bedrijven, hebben de leden van die eerste periode dank zij hun kennis van zaken en hun bewonderenswaardige inzet een reeks grote principiële adviezen uitgebracht waardoor de V.C.T. haar gezag van meet af aan heeft kunnen vestigen.

Voor de tweede termijn van haar werking die met deze tiende verjaardag is afgesloten moge speciaal worden vermeld de studie en de onderzoeken die de Commissie heeft gewijd aan technische problemen zoals de ontwerpen van trappen van de hiërarchie en de ontwerpen van taalkaders in de centrale administraties en de uitvoeringsdiensten. En dit naast het geregeld onderzoek van routine werk in verband met de klachten en zonder dat de Commissie haar taak als adviseur van de Uitvoerende Macht een enkel ogenblik heeft verwaarloosd.

Persoonlijk zal ik het altijd als een eer blijven beschouwen dat ik die eerste tien jaar met zulke bekwame leden heb mogen samenwerken. Aan die periode terugdenkend willen we in de eerste plaats de nagedachtenis eren van de overleden leden, Magerotte, De Bleumortier en Stevens, die ieder op hun eigen manier zulk een belangrijke rol hebben gespeeld in de V.C.T. Vooral het tragisch overlijden van de eerste ondervoorzitter, de heer Louis Stevens heeft ons zwaar getroffen. Zijn boeiende persoonlijkheid, zijn nooit begevende vriendschap, de hardnekkige, intelligente manier waarop hij zijn standpunten verdedigde hebben een diepe indruk nagelaten.

Alhoewel hen hulde wordt gebracht in de brochure wil ik ook hier dank zeggen aan de eerste secretarissen en ambtenaren van de administratieve dienst die met zoveel bekwaamheid hebben meegewerkt aan de uitbouw van een degelijke en evenwichtige rechtspraak die de tijdsproef reeds heeft doorstaan. Dat deze medewerkers om hun normale promotiekansen te lopen, de Commissie moeten verlaten, is iets dat ik om vele redenen betreur.

Na tien jaar intense activiteiten is de V.C.T. een nieuwe periode ingetreden. Het is duidelijk dat de door de herziening van de grondwet ingeluide aanpassing van de staatsstructuren, samen met de nieuwe verhoudingen tussen de gewesten en de daaruit voortvloeiende regionalisering een aangepaste uitbouw van de administratieve diensten tot gevolg zal hebben. Deze evolutie zal onvermijdelijk leiden tot een deconcentratie van de diensten naar de gewesten toe en soms naar een splitsing van centrale diensten.

De gevolgen wat de toepassing van de S.W.T. betreft liggen voor de hand. De V.C.T. die er toe gehouden is te werken met een wetgeving die afgestemd is op de toestand van 1963 zal voor een keuze worden geplaatst. We zijn overtuigd dat ze ook in deze omstandigheid de geest en de economie van de taalwetgeving zal toetsen aan de veranderende situatie zodat een soepele toepassing verzekerd is en aan de Uitvoerende Macht klare en weloverwogen suggesties kunnen worden gedaan.

In dit perspectief wil de V.C.T. haar werking in de nabije toekomst concentreren rond een kern van haar administratieve dienst die voornamelijk de studie van actuele principiële aangelegenheden zal ondernemen. De Commissie wil eveneens haar vaste rechtspraak zorgvuldig ordenen om aan de Wetgevende Macht een snelle en volledige voorlichting te geven op een manier die directer, soepeler en frequenter zal zijn dan die waarop de voorlichting nu jaarlijks geschiedt.

Zoals u weet kan eenieder een beroep doen op de V.C.T. Het gevolg daarvan is dat de Commissie, willens nillens alle ontvanke-lijke klachten moet onderzoeken en er advies over uitbrengen. Zij heeft niet het recht die klachten te selecteren of te seponeren noch om adviezen uit te brengen naar eigen keuze.

De meest banale klachten moeten aldus worden onderzocht. Het hoeft niet gezegd dat zulks niet alleen tijdverlies meebrengt maar de Commissie bij de publieke opinie daardoor wel eens aan prestige inboet. De Commissie moet dit euvel wel op de koop toe nemen.

Er bestaat in ons land amper een materie die delikater is dan het taalprobleem. Langs beide kanten van de taalgrens doen zich reacties voor die wel eens onvoorziene proporties kunnen aannemen. U zult al hebben geconstateerd dat de V.C.T. zelden of nooit op incidenten in de pers reageert, ook niet als ze zelf wordt aangevallen op basis van indiscreties die jammer genoeg al eens worden beqaan.

De V.C.T. heeft altijd gemeend dat een sereen klimaat onontbeerlijk is om de haar voorgelegde problemen objectief te kunnen benaderen. Ook tijd en goede wil spelen mee bij de oplossing van taalproblemen.

De taalwetgeving is logisch in haar fundamentele principes maar haar toepassing is ingewikkeld en het is soms moeilijk de juiste en juridisch verantwoorde oplossingen te vinden. Zelfs na tien jaar jurisprudentie worden er dagelijks gevallen gesteld die door geen enkele rechtspraak zijn gevat.

Door de discretie waarvoor de V.C.T. vrijwillig kiest is de V.C.T. misschien niet voldoende bekend. Haar adviezen die uiteraard zeer technisch zijn spreken niet iedere burger van dit land direct aan. Zij dragen een algemeen karakter en richten zich hoofzakelijk tot openbare besturen. De vergaderingen van de Commissie zijn niet openbaar. Er wordt geen verslag over uitgebracht. De adviezen die jaarlijks worden gepubliceerd onder de vorm van een synthese in een parlementair document zijn per definitie in stijve rechtstaal gesteld en geen aangename lectuur. Tevens weten nog te weinig mensen hoe en waar ze met hun klachten tegen taalwetovertrredingen terecht kunnen. Al dit formalisme schaadt het spontane karakter dat de adviesverlening van de Commissie zou moeten kenmerken. Dit formalisme enigzins te doorbreken zou een opgave voor de eerstkomende jaren kunnen zijn.

Mag ik deze korte terugblik op tien jaar werking van de Commissie besluiten met uw aandacht te vragen voor het volgende. De laatste jaren werden contacten gelegd met het oog op een samenwerking tussen de Regie de la langue Française van de Canadese provincie Quebec, de diensten van de Regeringscommissaris van de Regering van Canada in Ottawa en de V.C.T. Een begin van samenwerking was reeds ons kort verblijf verleden jaar in Canada waar kostbare informatie werd opgedaan en de eerste steen werd gelegd voor verdere samenwerking. De Canadese overheden hebben grote interesse voor de werking van de V.C.T., voor haar adviezen en de manier waarop de controle op de toepassing van de S.W.T. en van het taaldecreet van 19 juli 1973 op het bedrijfsleven wordt uitgeoefend. Ik durf hopen dat deze samenwerking in 1976 een meer definitieve vorm aanneemt zodat binnen afzienbare tijd deze soort van internationale erkenning van de V.C.T. een werkelijkheid wordt.

De V.C.T. zal niet ophouden in de geest van de S.W.T. te streven naar een rechtvaardige en verzoenende oplossing voor de taalproblematiek. Wanneer zich wrijvingspunten voordoen moeten er mensen aan beide kanten klaar staan om in waardigheid, sereniteit en wijsheid door dialogeren tot een overeenstemming te komen. Het is mijn opperste wens dat de V.C.T. op het vlak van de taalwetgeving de ontmoetingsplaats van de gemeenschappen moge zijn en blijven.

Mag ik om te eindigen de woorden aanhalen die de Eerste Minister op 26 maart 1975 in de Senaat uitsprak : "Toute loi soulève des problèmes d'interprétation et, a fortiori, une législation aussi complexe que celle qui règle l'emploi des langues. Pour ce qui concerne les lois coordonnées sur l'emploi des langues en matière administrative, le législateur de 1963 a entendu confier une mission importante d'interprétation à la Commission permanente de contrôle linguistique, par ses avis, et au Conseil d'Etat, par ses arrêts. Le gouvernement entend accorder aux uns et aux autres tout le poids qu'ils doivent avoir. Il croit ainsi se conformer à la volonté du législateur de 1963, qui a voulu éviter que l'activité du Parlement ne soit encombrée à l'excès par une série de litiges d'ordre linguistique parfois mineurs. Cette préoccupation s'applique également au gouvernement et tout spécialement dans le temps que nous vivons".

Toespraak van Eerste Minister TINDEMANS.

Mijnheer de Voorzitter, Mevrouw, Mijne Heren,

Het verheugt mij ten zeerste hier het woord te mogen nemen omdat mij meteen de gelegenheid geboden wordt de belangrijke rol te onderstrepen die de Vaste Commissie voor Taaltoezicht in ons politiek en administratief leven moet vervullen. Des te meer daar deze taak dikwijls verkeerd begrepen wordt door de publieke opinie en soms geridiculiseerd wordt in verband met enkele weinig belangrijke problemen waarmede deze commissie zich ook moet bezighouden. De zeer belangrijke kwesties waarmede zij wordt geconfronteerd, betreffende de werking van de Staat en de naleving van de taalwetten, worden dan liefst verzwegen.

In een rechtsstaat, die de taalrechten van zijn cultuurgemeenschappen moet vrijwaren, heeft men behoefte aan organen die beslissen wat recht is in deze dikwijls ingewikkelde en ook passionele materies. De ervaring heeft geleerd dat een uitvoerige taalwetgeving, zoals de onze, nog steeds een ruime plaats openlaat voor een rechtspraak.

Voorzeker kan men de Vaste Commissie voor Taaltoezicht geen jurisdictie noemen in de eigenlijke zin van het woord. Uit een kort historisch overzicht dat ik U niet wil onthouden, blijkt nochtans dat dit orgaan zich geleidelijk ontwikkelde heeft tot een quasi-jurisdictie. Terloops weze aangestipt dat dit geen uitzondering is in ons sociaal of administratief recht. Ten bewijze de diverse consultatieve organen die, via hun advies vóór de eigenlijke administratieve beslissing, in de loop der jaren in ruime mate hebben bijgedragen tot de jurisprudentie en de administratieve praktijk.

Welk was het uitgangspunt van de evolutie die geleid heeft tot de huidige commissie? Ongeacht de wetten betreffende het taalgebruik in onderwijs en rechtspleging, die ons hier minder aanbelangen, moge ik er aan herinneren dat de eerste wet op het gebruik der talen in bestuurszaken dateert van 1878 en dat, met uitzondering van de gelijkheidswet van 1898 waarvan het juridisch en psychologisch belang niet hoeft bewezen, de wet op het taalgebruik in bestuurszaken van 31 juli 1921 de eerste belangrijke etappe is geweest.

Inderdaad, de wet van 1921 stelde als principe dat de streektaal dient gebruikt in het Vlaamse en het Waalse landsgedeelte voor de inwendige diensten van de besturen, voor hun betrekkingen met andere besturen van hetzelfde landsgedeelte en voor hun betrekkingen met de centrale administratie.

Tweede principe van deze wet : niemand mag benoemd worden in een overheidsfunctie die hem in contact zou brengen met het publiek, indien hij de streektaal niet kende. Derde principe : de elementaire kennis van de tweede taal was vereist voor functies in de centrale administratie van het Rijk, in de administratie van de provincie Brabant en van de gemeentebesturen der Brusselse agglomeratie.

Premier JASPAR stelde een ministerieel comité aan om verslag uit te brengen over de toepassing van de wet van 1921. Dit kwam tot het verontrustend besluit dat de toepassing van deze wet belangrijke leemten vertoonde en dat het probleem van het toezicht op de toepassing der taalwetten duidelijk gesteld was.

Bij de bespreking van het wetsontwerp dat door de regering ingediend werd op 15 mei 1931, kwam de middenafdeling van de Kamer - Frans Van Cauwealaert was verslaggever - tot de bevinding dat om in Vlaanderen en Wallonië het vertrouwen van de openbare opinie in de regering te behouden, het ontwerp diende aangevuld met een artikel houdende oprichting van een onafhankelijk controleorgaan dat tegenover het Parlement verantwoordelijk zou zijn. (Pasinomie 1932, blz. 190).

Bij artikel 13 van de wet van 28 juni 1932 werd dan ook een "permanente commissie" opgericht, die als taak kreeg "voor de toepassing van deze wet te waken".

Deze commissie bestond uit zes leden, benoemd door de Koning voor vier jaar onder de kandidaten voorgedragen door de Koninklijke Academie voor Letterkunde en door de Koninklijke Academie voor Franse taal en letterkunde. Elke academie mocht kandidaten voordragen voor 3 van de 6 mandaten. Voorzitter van deze permanente commissie was de minister van Binnenlandse Zaken of zijn afgevaardigde.

De bevoegdheid van de commissie was tweërlei : adviezen verstrekken aan de regering en verslag uitbrengen bij de betrokken minister betreffende door haar ontvangen klachten.

De wetgever van 1932 achtte het niet opportuun in de wet bijzondere sancties te voorzien. De meeste sprekers oordeelden dat het probleem van de sancties op het administratieve vlak in het algemeen diende geregeld en niet uitsluitend met betrekking tot de taalwetten. Er weze aan herinnerd dat de Raad van State toen nog niet bestond.

In de memorie van toelichting bij het wetsontwerp op het taalgebruik in bestuurszaken, dat bij de Kamer werd ingediend op 30 maart 1962, stelde de regering Th. LEFEVRE vast dat de permanente commissie opgericht bij de wet van 1932 niet aan de verwachtingen had beantwoord, zowel wat haar samenstelling als wat haar bevoegdheden en werkwijze betreft (Kamer 1961-1962, 331/1, blz. 9).

De wens van de regering om aan de nieuwe commissie ruimere bevoegdheden te geven, werd door het Parlement zonder discussie aanvaard.

Terwijl de permanente commissie van 1932 6 leden telde, bepaalt art. 53 van de wet van 2 augustus 1963 dat de vaste commissie voor taaltoezicht samengesteld is uit 11 leden : 5 nederlandstaligen, 5 franstaligen en 1 duitstalige.

Deze leden worden door de Koning benoemd op voordracht resp. van de Nederlandse, de Franse en de Duitse cultuurraad. Daar deze cultuurraden toen nog niet bestonden, schrijft de wet van 1963 voor dat, in afwachting dat zij worden ingesteld, de Kamer van volksvertegenwoordigers de voordrachten zal doen.

Hierbij weze aangestipt dat de wetgever van 1963 in zekere mate vooruitgelopen is op de Grondwetsherziening. Vooreerst wat de cultuurgemeenschappen betreft, waarvan het bestaan erkend wordt in art. 3ter van de gewijzigde Grondwet. Ten tweede wat de cultuurraden betreft, maar hier dient aan toegevoegd dat de wetgever van 1963 dacht aan veel bescheidener organen dan die welke sindsdien gestalte hebben gekregen.

Welke zijn de bevoegdheden van de Vaste commissie ?

Haar algemene opdracht blijft dezelfde : zij moet waken over de toepassing van de wet (art. 53, par. 1). Zij blijft de raadgeefster van de regering : de ministers raadplegen haar over alle zaken van algemene aard betreffende de toepassing van de wet (art. 54, par. 2). Zoals haar voorgangster ontvangt zij de klachten betreffende niet-naleving van de wet. Art. 54, par. 4, eerste lid, verleent haar een uitgebreid onderzoeksrecht. Ook verleent de wet aan de Vaste commissie uitdrukkelijk een recht van toezicht op de examens die in het kader van de wet worden uitgeschreven.

Op het gebied van de sancties gaat de wet van 1963 veel verder dan die van 1932 : de commissie is weliswaar niet zelf bevoegd om sancties op te leggen, maar zij kan het initiatief nemen om deze uit te lokken. Zij kan de bevoegde overheden vragen gezagsdragers en ambtenaren die de wet overtreden of pogen ongedaan te maken, een disciplinaire straf op te leggen. Zij kan bovendien de nietigheid vragen van alle administratieve acten en ordeningen die zij strijdig acht met de wet. Om de vaststelling van deze nietigheid te vorderen beschikt zij over een termijn van 5 jaar.

Het is niet overbodig hier te herinneren aan de fundamentele principes van de wet van 1963. Bij nader toezicht blijkt deze wet meer te zijn dan een gewone taalwet. Zij is één der grondslagen van de cohabitatie van verscheidene cultuurgemeenschappen in één Staat en op deze grondslag werd sedert 1970 de culturele autonomie gebouwd.

Welke zijn deze grondbeginselen ?

1. de eentaligheid van de homogene gewesten ;
2. tweetaligheid op voet van gelijkheid op het officieel en administratief niveau, overeenkomstig de persoonlijke rechten, in het tweetalig gebied Brussel-Hoofdstad ;
3. taalfaciliteiten ten behoeve van belangrijke minderheden in een beperkt aantal randgemeenten langsheen de taalgrens.

De vier taalgebieden vormen de basis van de culturele autonomie, van de voorbereidende gewestvorming en eerlang wellicht van een definitieve hervorming der instellingen.

Terloops weze aangestipt dat de duitssprekende bevolkingsgroep niet langer een beschermde minderheid is, maar een cultuurgemeenschap geworden is "à part entière".

De wetgever van 1963 heeft ongetwijfeld baanbrekend werk verricht, al blijven er conflicten en interpretatiebetwistingen bestaan. Wie te goeder trouw is moet erkennen dat een belangrijke vooruitgang werd verwezenlijkt.

Er rijst evenwel een vraag : wat wordt er van deze wet in het kader van een definitieve regeling van de communautaire en institutionele problemen ? Het zou gewaagd zijn nu reeds een precies antwoord op deze vraag te willen geven. Nochtans lijken twee dingen waarschijnlijk : 1) de basisidee van de wet van 1963 zal voorzeker een grote rol blijven spelen in het België van morgen ;

2) de definitieve structuren inzake culturele autonomie en gewestvorming zullen evenwel de inhoud van deze wet op sommige punten beïnvloeden.

Zo bv. zal men met een zekere nauwkeurigheid, met het oog op de goede werking van de instellingen en de verstandhouding tussen de gemeenschappen, het taalstatuut moeten bepalen van de administraties der nieuwe instellingen, die bij een definitieve regeling van de communautaire problemen zouden tot standkomen.

Mijn besluit : bij het moeizaam zoeken naar een nieuw institutioneel evenwicht heeft de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, morgen zoals gisteren en wellicht nog méér dan gisteren, een belangrijke taak te vervullen. Deze taak is zelden spectaculair, maar is daarom niet minder belangrijk. Sommige critici, die gemakkelijk ironiseren, vergeten al te lichtvaardig dat de commissie niet verantwoordelijk is voor de kleingeestigheid - de "mesquinerie linguistique" - waardoor sommige burgers zich laten leiden. Ik bevestig nadrukkelijk dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht, niettegenstaande allerlei moeilijkheden, sedert haar bestaan zeer verdienstelijk werk heeft geleverd ten bate van het land en van de cultuurgemeenschappen. Is deze Commissie niet één van de weinige instellingen waar nog vrijmoedig gedialoogd wordt tussen de gemeenschappen ? Daarom wens ik dat zij haar vruchtbare taak zou mogen voortzetten in dienst van onze Rechtsstaat.

Toespraak van Minister van Binnenlandse Zaken,

Mijnheer de Voorzitter, Mijnheer de Eerste Minister,
 Waarde Collega's, Mevrouwen, Mijne Heren,

Als een volksvertegenwoordiger-burgemeester VIRTON verlaat om te Brussel het ambt van Minister van Binnenlandse Zaken op te nemen, is hij heel gelukkig dat hij in de gelegenheid wordt gesteld een municipaal beleid te animeren, de betrekkingen tussen verschillende administratieve overheden beter te harmoniseren en zelfs een bepaalde deconcentratie te bevorderen, doch het duurt niet lang vooraleer hij in de dossiers kiese problemen inzake openbare rust of ook en vooral zogenaamde "taalproblemen" ontdekt.

Dat ik dit soort van problemen vooraan onder de nijpende kwesties plaats is toe te schrijven aan het feit dat ik spoedig tot de bevinding ben gekomen dat zij "sentimentele" aspecten en ook een bepaalde eigenliefde vertoonden ten aanzien waarvan de letter van de wet slechts

een relatieve belangrijkheid heeft. Die constatering houdt zware gevolgen in, zij vergt beslist een nauwgezet onderzoek van de teksten, een diepgaande ontleding van de ratio legis, maar zij impliceert daarenboven een bestendig nasporen van de mogelijke vooroordelen en van de waarschijnlijke reacties. Niets is zo erg als iemand te kwetsen - zij het onvrijwillig - in zijn eigenliefde, in hetgeen hij als een waarborg van zijn persoonlijkheid beschouwt. Vanaf dat ogenblik vervaagt de letter van de wet, zelfs in een geschreven recht zoals dat waardoor wij worden beheerst.

Men begrijpt derhalve de grote omzichtigheid van de ministers van Binnenlandse Zaken die mij zijn voorgegaan en die, zoals ikzelf trouwens, sinds ruim twaalf jaar niets nieuws terzake hebben willen invoeren. Het duurt niet lang vooraleer men verbrand wordt, al was het maar in beeltenis op de openbare pleinen van onze steden en onze gemeenten als men teksten wil interpreteren die zo verstrengeld zijn dat ten slotte elk woord kan worden betwist. Sommigen van mijn ambtsvoorgangers hebben dat ondankbare experiment meegemaakt en ikzelf heb er het begin van ondervonden.

Al is het waar dat er van bij onze onafhankelijkheid terzake wetteksten werden uitgevaardigd, toch is het pas tussen 1930 en 1940, dus zowat veertig jaar geleden, dat België een werkelijk organieke wetgeving op het gebruik van de talen in bestuurs- en gerechtszaken kreeg. Ik zou er nog de wet op het gebruik van de talen in het leger kunnen aan toevoegen, welke dateert van 1938. De wetgeving op het gebruik van de talen in gerechtszaken gaf geen aanleiding tot speciale moeilijkheden; anders was het gesteld met die op het gebruik van de talen in bestuurszaken, wat te verklaren is door het feit dat zij diep doordringt in ons administratief leven en zelfs, sinds 1963, in ons industriële en handelsleven, zodat zij een zeer grote terugslag heeft.

De zin van die wetgeving werd in 1965 door de Heer KINSBERGEN, toenmalig voorzitter van de "Vlaamse conferentie" van de balie te Antwerpen, voortreffelijk belicht in de volgende bewoordingen :

"De buitenstaander die niet op de hoogte is van de specifieke toestand
 "in dit land, kan misschien geneigd zijn onze taalregeling alleen te
 "beziën als een poging om uit naam van taalrechten ten voordele van de
 "nederlandsprekenden, even eerbiedwaardige taalrechten van anderstaligen
 "te negeren.

"Een dergelijke opvatting houdt niet de minste rekening met de sociale
 "rol van de taal en de minimumvereisten waaraan de organisatie van het
 "openbaar leven moet voldoen om de culturele ontwikkeling van een ge-
 "meenschap te verzekeren op grond van haar eigen taal. De kansen van
 "een cultuurgemeenschap om zich in volle ontplooiing te uiten, zijn immers
 "onbestaande, wanneer degenen die men de intellectuele elite noemt, hun
 "sociale plicht verwaarlozen door een taalbarrière te scheppen, waardoor
 "ze zich kunstmatig afsluit van de massa".

Heden kan ik gerust verklaren dat er taalproblemen rijzen overal in de wereld wanneer een gemeenschap die een eigen taal bezit haar persoonlijkheid wil behouden, d.w.z. haar cultuur ten opzichte van andere culturen. Het is duidelijk dat dergelijke confrontaties een bron van conflicten of althans van wrijvingen zijn : ik zei het reeds de materie raakt rechtstreeks de eigenliefde van elkeen doordat zij hem in staat stelt zich beter uit te drukken, doch die wetten zijn hoe langer hoe ingewikkelder, hoe langer hoe ruimer en hoe langer hoe dwingender geworden daar zij vaak met sancties gepaard gaan.

Die evolutie heeft de wetgever ertoe aangezet controle-lichamen in het leven te roepen - en ik denk hierbij in het bijzonder aan de Commissie waarvan wij heden de tiende verjaring viëren - en bevoegdheden te verlenen om de zaken tot zich te trekken - ik denk hierbij aan de door de wetgever aan de Minister van Binnenlandse Zaken verleende rechten.

Dat de verschillende ministers van Binnenlandse Zaken, die mij sedert 1963 zijn voorgegaan, de Vaste Commissie voor Taaltoezicht beschouwden als de instelling bij uitnemendheid om de toepassing van onze taalwetten te controleren, blijkt ten overvloede, dunkt mij, uit de vragen om advies die zij aan de Commissie richtten en uit de kontakten die zij steeds met haar onderhielden.

Haar paritaire samenstelling en de specialisten die zij bijeenbrengt zijn uiteraard zoveel waarborgen van de waarde van de door haar uitgebrachte adviezen.

Met dit doel hebben de Ministers van Binnenlandse Zaken, vooral sinds 1971, ervoor gezorgd dat de Vaste Commissie voor Taaltoezicht kon beschikken over het personeel - vooral van niveau 1 - waaraan zij behoefte had.

Die toewijzing van personeel werd door de Commissie zelf reeds genoteerd in haar verslag van 1969, bekendgemaakt in 1971 (Senaat - Zitting 1970-71 - St. 698).

Ik heb er persoonlijk op toegezien dat het organieke kader, vooral van niveau 1, voortdurend bezet was.

Om de Commissie in staat te stellen zich te kwijten van de nieuwe opdrachten voortspruitende uit het decreet van 19 juli 1973 tot regeling van het gebruik van de talen voor de sociale betrekkingen tussen de werkgevers en de werknemers, heb ik de raadplegingsprocedure aangevat met het oog op een uitbreiding van het organieke kader.

Dat alles concretiseert, meen ik, mijn overtuiging dat de Commissie, doordat zij leden van de twee gemeenschappen verenigt en, bij voorkomend geval, de vertegenwoordiger van de Oostkantons, die de verschillende politieke en filosofische strekkingen vertegenwoordigen en die zeer talrijke klachten ontleden en derhalve beter dan wie ook de terugslagen van de klachten en de reacties uitgelokt door sommige gedragingen kennen, de meest bevoegde scheidsrechter is om adviezen uit te brengen die haar wettelijk worden gevraagd en die, zoals U, Mijnheer de Voorzitter, bij de installatie van de Commissie reeds verklaarde: "de taak moeten verlichten van de beslissingsorganen, met name de administratieve overheid, de Raad van State en de Hoven en Rechtbanken".

Ik meen te mogen beweren dat dergelijke overwegingen de Ministers van Binnenlandse Zaken ertoe hebben aangezet tot dusver geen gebruik te maken van het recht om de zaken tot zich te trekken, zoals bepaald in artikel 61, §§ 2 en 6.

Artikel 61, § 2, bepaalt dat als het gevraagde advies niet binnen vijfenveertig dagen wordt verleend, de betrokken minister de zaak voorlegt aan de Minister van Binnenlandse Zaken, die in de plaats van de Commissie adviseert.

Artikel 61, § 6 bepaalt dat wanneer de Commissie, honderdtachtig dagen na het ontvangen van een klacht, in verband daarmee geen advies heeft uitgebracht, de zaak door de Minister van Binnenlandse Zaken tot zich wordt getrokken.

Om het dwingend karakter van die termijnen te beoordelen moet men terugkeren tot een pragmatisch onderzoek der dingen.

De bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht ingediende klachten zijn vaak in zeer algemene bewoordingen gesteld. Zij moeten niet enkel worden bevestigd, doch meestal, met het oog op een degelijke informatie en op billijkheid, aangevuld worden met een uitvoerige enquête.

De ingediende "hete" klachten kunnen pas worden behandeld nadat een zich nog wijzigende toestand enigszins is gestabiliseerd ; zij vergen soms het inwinnen van meningen en ook van inlichtingen bij andere besturen die zeker niet altijd met de gewenste spoed reageren. Het hoeft dus niet te verwonderen als een dergelijke administratieve enquête soms enkele maanden in beslag neemt. Sinds ik Minister van Binnenlandse Zaken ben, volg ik sommige enquêtes die binnen de gestelde termijnen niet tot een voldoende nauwkeurig en omstandig advies kunnen leiden.

De termijn van 180 dagen waarover de Commissie beschikt om uitspraak te doen over de klachten die zij ontvangt is op 45 dagen gebracht wanneer het gaat om adviezen gevraagd door een minister. Vaak echter is de Commissie genoodzaakt nadere gegevens in te winnen zodat die termijn niet kan worden in acht genomen.

Daarom kon ik het eens zijn met het door de Commissie zelf ingenomen standpunt volgens hetwelk de termijnen gesteld in artikel 61, §§ 2 en 6, termijnen voor orde en geen termijnen van verval zijn. De thesis "termijn van verval" zou trouwens niet stroken met de werkelijkheid van de feiten, aangezien men zich bezwaarlijk kan indenken op welke wijze de aanklager of de verzoekende minister, naar gelang van het geval, achteraf beter gewapend zou zijn om de aan het licht gebrachte toestand, d.w.z. de toestand welke aanleiding gaf tot de klaacht of het verzoek om advies, te betwisten.

Er dient hoe dan ook, te worden van uitgegaan dat de Minister van Binnenlandse Zaken, normaliter, niet binnen een termijn van dertig dagen een passende oplossing kan geven aan een probleem, dat de Commissie, uitgerust als zij is, met haar bevoegd personeel en met haar opgedane ervaring, in zes maanden niet zou hebben kunnen beslechten.

Ik zou stellig aan een belangrijke plicht te kort komen als ik, bij het einde van dit vluchtig overzicht, niet zou onderstrepen in welke mate ik mij bewust ben van mijn verplichtingen ten aanzien van de Commissie : vooreerst het verstrekken van algemene aanbevelingen aan de ondergeschikte overheden ingevolge de uit haar adviezen getrokken lessen, vervolgens het uitoefenen van het toezicht in de zin en in uitvoering van de uitgebracht adviezen ; zijn daar ook nog de initiatieven die nodig zijn voor de normale werking van de instelling zelf : voorzien in de materiële middelen (lokalen, kredieten, enz.) en in het administratief personeel, benoeming van de leden en hernieuwing van de mandaten, erop toezien dat het statuut van de leden in overeenstemming blijft met de noodwendigheden inzake werking van de Commissie, enz...

Op 4 juni 1964 werd de Vaste Commissie voor Taaltoezicht door mijn geachte ambtsvoorganger geïnstalleerd. Hij drukte toen een wens uit die ik om te eindigen wil herhalen : "Ik wens, zo zei hij, in het belang van België, dat uw werk vruchtbaar moge zijn en er moge toe leiden de verstandhouding tussen de Belgen hartelijker en hechtiger te maken. Daardoor zal U de erkentelijkheid van het land hebben verdiend".

Het beroep dat sedert haast 12 jaar op de arbitrage van de Commissie geregeld wordt gedaan heeft dit verlangen tot werkelijkheid gemaakt. Het is dan ook mijn wens dat de Commissie haar werk even vastberaden en opbouwend voort zou zetten.